

March 1909

Astor Library
Lafayette Pl

„Vienybė Lietuvių“

Išleista kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienyose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujo Mėto.
Apgarsinimų prekių klausite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY

„Vienybė Lietuvių“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 11.

Brooklyn, N. Y., 17 d. Kovo (March) 1909. m.

Metai XXIV

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Kokių mokyklų mums reikia?

Paskutiniu laiku vis tankiau girdėties balsai: mokyklų mums reikia! Vienas kitas balsas da nebus balsu visuomenės, jeigu pati visuomenė jiems nepritarė; pagalios tie neskaityti balsai patys savaimiu nusistels, jeigu nebus jų tarpe vienodo supratimo, aiškiai permatyto principo, vardan kurio jie šneka.

O to tai pas mus ir nėra. Kas blogiausia, kad tokiuose atvejuose nėra aiškaus atiliepimo mūsų laikraštijos. Mūsų laikraščiai, aišu savo nuomonų išsiskirstymui smulkiuose gyvenimo prietikiuose, nenori vienodai manyti ir didelės svarbos klausimuose. Mokyklų klausimai kyla iš apačių, prasti žmonelės pradeda reikalauti duokite mums mokyklas! Kas jų prašymą užganėdins?

Nesinorėtų su tokia bevilčia žiūrėti į mokyklų klausimą, kaip tai syki „Tėvynė“ išsitarė, kad ste ginas suaugusiųs lietuviams mokyklų sąsą nei daugiau, nei mažiau — lygus budavojimui namo nuo langų, ar tam panašiai. Sako: įkurkime pirna mokslo klauksams. Tokia nuomonė pradėm neišlaiko savęs. Jau pradėdant bent nuo to fakto, kad mes savo vaikus daug pigiau, lengviau ir geriau išmokiname leisdami į valdžios mokyklas, ir kad pradinė mokyklų steigimui reikia milžiniško tautos kapitalo.

Kas-kita yra su norinčiais apšvietimo žmonėmis paaugusiais, su miniomis atkeliaujančiomis ir vėl iškeliaujančiomis lietuvių-darbininkų, kurie fabrikuose dirba, kurie nebegalau vaikais ant vieno suolo atsisėsti nei ten pradėti mokslą nuo a. b. c. Jiems reikia jau kitokio apšvietimo, negu vaikams, kurio nei namie negaus, nei iš knygūčių pasisems. Mokslo šiandien sistematuojasi. Reikia jiems mokslo suvestoj sistemą, kad greitai ir laiku negaišindami įgytų paviršutinę elementarišką apšvietimą, pavilgi į svietą. Iš to tai aluogonio mes dabar ir girdžiame reikalavimą: duokite mums mokyklas! Ir mes tam balsui turime pilnai atsakyti. Visamų išieivystės kultūra prie to susiveda.

Taip jau negalima lengvai sutikti nei su nuomone p. S. M. „Keleivyje“ (N 10), kurs straipevelyje „Mažiau riksmo,

daugiau darbo“ išveda, buk dabartinės šnekos apie mokyklas esą ne kas kitas, kaip tik reikalavimas „tautiškų“ mokyklų. Ką jis, p. S. M. supranta po žodžių „tautiškų“, negalima dasiprotėti: ar tai būtų iš lietuviškų rąstų sukirstos stupos, ar vien tik būtų išguldomas kokis-nors da ypatingas „tautiškas“ mokslas, kurio visiškai juk ir nėra. Jo išvedžiojimai galų-galė persistato į tokią konkretišką formą: mokyklos kurti lietuviams yra darbas sunkus, beveik neįgalimas ir pagalios... bergždžias. Jeigu čia einasi tik apie tautiškąją pusę tų mokyklų, tai p. S. M. turėtų tiesą. Bet mūsų mokyklų yra visai kitoniškas branduolis.

Apie svietimą paaugusių žmonių negalima kalbėti taip paviršium, kaip pas mus daroma. Nei gi tylops negalima to apeiti, kaip patariama — „mažiau rekti, daugiau dirbti“. Tylos darbas yra tai numirėlių darbas. Reikia apie tą mažai šnekėti, kai-kur da ir surėkti. Iš daugelio šnekos ir riksmo išsisems daugelis ir rimtų nuomonių, iš kurių ir desis liudies svietimui pama tai.

Pas mus einasi klausimas ne apie vaikų, bet augusių svietimą; abu tie du reikalai daug komi skiriasi viens nuo kito, kaip savo tikslais, taip ir budais. Kada vaiką pradėda mokinti nuo elementoriaus ir laipsniškai jį davo ro iki aritmetikos, istorijos, geografijos, ir tt tai praeina keletas metų. Suaugusiems žmonėms nėra tiek liuoso laiko; jiems reikia tuoj pradėti, kar tais net sykiu su abecėle, ir aritmetiką ir kitus elementariškus mokslus apskritai. Tokius mokslus duoda Amerikos vakarinėse mokyklėse. Bet ar daug lietuvių į jas einą? Pavyzdžiui pėmus Brooklyną, kur tiršč ausiai lietuvių apgyventose sritise tesiranda po 2-3 ateinančių vakarais į mokyklas. O juk čia yra į 25.000 lietuvių! Tas pats yra ir kituose miestuose. Tarpe kitų priežasčių nėjimo į mokyklas didžiausia yra — ne mokėjimas angliškos kalbos. nesupratimas ką mokytojas išguldiuje. Suaugusiems labai sunku išmolti svietimą kalba, ir dėlto jie taip nenoromis į valdžios vakarines mokyklas lankosi ir atėje, baisiai žiovauja... Greta gi šito, pavyzdžiui vėl paimsim Brooklyną. Čionai tuom tarpu yra įsikurę

net dvi lietuviškos mokyklės: p. p. Vinikajio ir Račiūtes (mokina po vakarą ar du savaitėje). Jos dar jaunos tėra, bet jau turi po keletą dešėtkų studentų taip mielai sutikusių savo kalboje mokslą; ir kaip patirta, šitie suaugę „studentai“, sistematiškai mokinami surambeję darbininkai, pastebėtinai sparčiai progresuoja visose mokslo šakose ir besimokindami labai greitai išsidirba savyje plačią pažvalgą į gyvenimą, į politiką, į gamtą, į žmonijos buvį. Iš jų išeis ne vienas geras tėvas, gera motina — geri šalies uke sai, sau ir visuomenei naudingi žmonės.

Jeigu tokis darbas yra starymas namo nuo langų, — malonu būtų, kad mes taip ir darytume, kad mes kirstume langus iš savo aklinos triobelės. Jeigu tas vadinasi riksmu, aš meilyčiau, kad visi juomi užsikrestų, ir patol rektų, pakol mūsų žodis nesistos gyvū kunu.

Prie valdžios mokslainių mės savo skyriaus negalesime įjungti. Norint įstatyti į valdžios mokslo lietuvius mokytojus, reikia turėti tam tikrai mokytus žmones, išbaugius mokyklą iki laipsnio Bachelor of Science, arba bent išlaikiusius egzameną Normal Training School. Tokių pas mus mažai tėra, ar gal ir vi-ai nėra. Tuomtarpu labai lengvai galima įkurti privatišką mokyklėlę, kaip nurodžiau į Brooklyną. Tokiose gali išguldinėti bile vienas lietuvis, kuris yra mokinęs ir užbaigęs taip vadinamąjį „anglišką branch“: žino kalbą, raštą, pradžią aritmetikos, istorijos ir tt. Toliau yra nemaza dalis atkeliausių iš Lietuvos inteligentių, kurie gali visą pradinį elementarinį mokslą išguldinėti vien lietuviškai, drauge lietuvišką gramatiką ir sintaksį. Su pagelba kito, kurs jam padėtų mokinti angliškai tik skaityti ir rašyti, būtų jau pilnas tokiai mokyklai mokytojų personalas. Mokslas galėtų būti kas-vakarą, ar tik porą-trisrykį į savaitę. Geram skaitliui mokinių susidarius, lengvai galima užlaikyti ir mokytoją, jei nėra kam mokinti iš pasišventimo. Vieta ir gi nesunku surasti: lietuvių dabar beveik visur turi savo klubus ir sales; kur nėra galiama, ruimelius nusamdyti. Toliaus pats darbas parodytų platusį kelią. — Žydai, lenkai, vokiečiai ir

kitų tautyčių išieviai labai pasekmingai tokias liudies mokyklas pas save plėtoja. Didelis laikas ir mums apie jas pasirupinti. Kiekvienas mokslo grudelis įbertas į vargingo darbininko sąmonę vis daugiau nušviečia jo skurdų buvį.

Kodel mums taip šaltai ir su tokia bevilčia į tą klausimą atsinešt?

J. O. Siroydas.

Burcevas ir Bakajus — provokatoriu atidengejai.

Viso pasaulio akis dabarti niuoju laiku atkreipja vis naujai iškilantieje Azevo darbai. Da daug naujo užgirsime apie šį žmogų; soc.-rev. partija apskelbė, kad jį greitai pabaigs rinkti žinias, kuriuose terorizmo aktuose šis žmogus yra dalyvavęs ir apskelbs tai visuomenei ir Rusų valdžiai. Palauksime. Bet tuo tarpu reikalinga susipažinti su žmonėmis, kuriems išpuola didžiausia garbė jo atidengimo, kurie pasirijo stoti priešais tokio galingo žmogaus. Kalbu apie Burcevą ir Bakajų.

Burcevas 50 metų žmogus, prigulėjo da prie „Narodnaja Volia“ (žmonių valia); paskui emigravo užsienin ir pargijo atgal Rusijon tik manifestui išėjus. Peterburge leido mė nesinį laikraštį „Byloje“ (praėjus), pašvęstą Rusijos revoliucijos judėjimo istorijai. Paskutiniaisiais laikais neprigulėjo prie jokios revoliucijinės partijos, tik simpatizavo soc. rev. partijai.

Bakajus, Mikolas, 27 metų, mažrusis-kazokas. Bakajau jaunystės darbu da nežinome, greit jis žada išleisti atminimius iš savo gyvenimo.

1902 metais Bakajus atvažiavo Ekaterinoslavlin egzaminų laikytų iš 8nių gimnazijos klesų. Ten susipažino su jaunuomenės e-dėkų kuopomis, prisidėjo prie jų, savo bu te laike nelegališką literatūrą. Gegužės mėn. 1902 m. pas Bakajų buvo padaryta krata, atrasta literatūra, ir jis areštuotas. Tardant jis nurodė ant keleto žmonių, buk jie prigulį prie nelegalinių organizacijų. Rugsėjo mėn. Bakajų paleidžia su išlyga, kad jis tarnaus žandarams. Bakajus pasilieka porai mėnesių prie Ekaterinoslavlio žandarų valdybos; 1902 m., gruodžio

mėn. važiuoja Peterburgan ir pastoja tarnauti policijos departamentan. 1903 met. lieka paskirtas Varšuvos ochronon ypatingųjų reikalų valdininku. Bakajus žmogus gabus, gudrus, greit įgavo užsitikėjimą ochranos viršiuinko Petersono ir liko jo dešinėja ranka, buvo prileistas prie kuopaslapčiausių ochranos dalykų. Tarnavo Bakajus, kaip paprastas valdininkas, pildė įstatymus, tardė žmones, žodžiu — atliko visus ochranos darbus. Bet užėjo revoliucija, visuotinas streikas, paskui garsusis manifestas ir amnestija. Kaip perkuno trenksmas apšvaigino tas manifestas visus valdininkus; visi ochranikai ir šnipai išbegiojo.

Bakajus džiaugėsis manifestu, tikejės į teisingumą skelbiamų manifeste ideų; bet praėjus pirmajam revoliucijos pakilimui, pasibaigus Maskvos sukilimui, valdžia vėl grįžta prie senobinės savo taktikos. Ir čia Bakajus pamatęs, kad augstesnieji valdininkai nevalstijos reikalus gina, bet vientik savo ypatos: jie nepatinkamus jiems valdininkus be gailėsčio nustuma nuo kelio, jie su provokatorių pagalba sutaiso užmušimus, eksprijacijas, kad paskui pasinau doti iš sustiprintų apsaugų, karog stovūr ir tt. Bakajus nebegalėjęs tarnauti tai valdžiai, nebegalėjęs eiti prieš savo sąžinę, nutaręs eiti pas revoliucijonierius ir pasakyti jiems vis valdžios planus, pranešti kaip plačiai išsiplėtojusi Rusijoje provokacija, atidengti jam žinomus provokatorius, pasakyti savo nuomonę, ką revoliucijonieriai turi daryti kovodami prieš valdžią.

Tuo tikslu vedinas Bakajus nuvažiuo Peterburgan ir nuėio pas Burcevą, laikraščio „Byloje“ redakcijon. Štai kaip apskabinėjo Krakuvos teime Burcevas apie tą pirmąjį susitikimą su Bakaju ir apie vėlyve-niją jų pažintį. 1906 metais, gegužės mėn. „Byloje“ redakciją atėjęs „pyjaunis žmogus“ paklaustakoki-o reikalu atėjo, atsakė — noris vienui-vienas su Burcevu kalbėtis. Burcevas įsivedę jį savo kabinetan. „Kuo galiu Tamstai patarnauti?“ — paklausęs Burcevas. „Aš esu Michailovskis (tai ochranoj vartojamas Bakajaus pseudonimas), policijos departamento valdininkas.“ Burcevas buvęs tikras, kad taip apsiereiškęs svečias tuoj išims popierį su paliepimu jį areštuoti, bet vietoj to Bakajus išėmęs Burcevo fotografiją su policijos antspauda. — „Štai darodymas, kad sakau teisybę. Pagal šitos fotografijos policijos departamentas Tamistos jiesko.“ — „Aš gi niekur nesislepju, gyvenu visai atvirai Peterburge“ — pertraukęs Burcevas. — „Atsiprašau, — jieskojo Tamstos lig amnestijai, kuomet Tamsta da slėpeisi.“ — „Kogi Tamsta nori?“ — „Noriu būti naudingum laisvės judėjimui.“ — „Laisvės judėjimui gali būti kiekvienas naudingum, o žmogus Tamstos p-dejime ypač. Tam-ta esi valdininku policijos departamento?“ — „Taip, esu ypatingųjų reikalų valdininku prie Varšuvos ochranos viršiuinko Kiekviena valanda matu kaip baisiai kankinami revoliucijonieriai. Persitikrinau, kad bereiklo tuos žmones valdžia persekioja, kuriai ir ap padėdu. Pamačiau, kad anaiptol valdžia nesstengia įvesti tvarką ir gerovę valstijoje. Jau pu-ė metų jieskau progos kad pasiznti su revoliucijonieriai ir jiems išpasakoti valdžios paslaptis. Ar negalėčiau g kai-kame būti naudingum?“ Toliau Bakajus pradėję apskakinėti apie kankinimų politikos kalinių, apie pasibjaurėjimo vertą provokacijos sistemą ir kaip vien su jos pagelba valdžia mananti išardyti revoliucijonierių eiles. Užbaigdamas pasakę, kad tokie se aplinkybė-e nebegalja toliau būti ir manęs mesti tanystę.

Burcevas manęs, kad prie jį sėdi gudrus šnipas, noris gauti revoliucijonierių paslaptis. Atsakę, kad jam es žinoma, kas d-d-s ochranoj pridurę da keletą Bakajau nepaminėtų bjaurių valdžiodarbu.

— O, Tamsta nesuprunkas ochranoje dedas, kiekuriu dvi-šikų kančių teta tarnaudamas ochranoj? ut karščiajęs nuo rdžiai pasak Bakajus.

„Jau, daug galėčiau prane revoliucijonierius partijoms! be provokacija tip yra išs planusi, įlindus kiekvienan visuomenės sluog-min; negalė su rasti pakon amai užtikim žlaik-nėm paslptis, žmoni Apie Tam-tą žinau iš sen Tamstos darbu, žinau, kad Tamsta nepriguli pie jokii partijos, bet žinau, kad Tam

tą visos partijos gerbja. Nutariau visas žinias Tamstai suteikti, bet su išlyga, kad niekas nežinotų, jog tai iš manęs išeina", — kalbėjęs Bakajus.

Neįtikėdamas nuosirdumui savo naujo svečio. Burcevas nepertaukdamas kalbos mąstęs, ką jam atsakyti. Abejo damas, ar ne statomas čia koks tinklas jam pagauti, pasakęs Bakajui:

„Nesu veikiančiuoju revoliucionieriu. Redaguoju mokslo laikraštį, pašvęstą Rusijos revoliucijos istorijai, dėl to man žingeidų būtų žinoti apie medžiagą ir dokumentus, kurie yra globoje policijos ir žandarų valdybų.“

„Tai dėl manęs nedaug. Galiu Tamstai daug daugiau nurodymų suteikti. O sulig istorijai reikalingos medžiagos tai su noru prizadu pristatyti viską prie ko priėmė galėsiu.“

Čia Bakajus prisizadėjęs pristatyti Burceviui tokius dokumentus, apie kurių įgijimą Burcevas ir svajoti lig tol ne galėjęs.

P.
(Užbaiga seka.)

Jėzaus apsilankymas ant žemės.

(Iš „Mother Earth“, J. V. Lut.).

Prieš Kalėdų šventes, Kristus sumanė žengti ant žemės pavidale žmogaus, su mieriu, apsišvalginėti apie savo darbą kurį netoli du tukstančiai metų atgal atliko atpirkimui žmonių, nuo pragaro.

Pirmiausiai Jis aplankė kalną Golgotos. Čia ir visoje Jeruzalies apylinkėse rado vien-tik badą, nedateklių ir nešvarumą viešpataujant. Šios vietos truputį persikeitė bėgyje dviejų tukstančių metų krikščioniško viešpatavimo: pagonai suvis pranykę, romėnų — nei žymės, — turkai, krikščionys ir žydai užėmė jų vietą; tik mokiniai mahometo ir nazareniečio vaidijosi už valdymą šventųjų Kapų.

„Kaip jie rupestingi apie mane“ — mąstė sau Kristus, giliai susigraudinęs. Bet, arčiau prisiziūrėjęs Jis patėmė jo, kad krikščionių vienuoliai ir mohometų dervišiai barėsi vien todėl, kad kiekvienas geidė susimti į vienas rankas le gendą apie aniuolus, su tikslu daryti iš to sau pelną.

„Tokiū būdu aš pasitarnau žmonėms kaip apgarsinimas, kad patraukti svietą prie apgavysčių“, — nuliudęs sau manė Kristus.

Jis įprašė, kad Jam paaiškintų apie visokias religijas — tikėjimus.

Pirmiausiai jam parodė bonką, kurioje buvo lašai iš ganytojo kraujo, — kraujo, kuris žmogaus baimėi ir nusizeminimui, per Judo Iskarijoto išdavęjystę buvo pralietas.

„Tai čia mano gi locnas kraujas!“ — mąstė Jėzus, žiurėdamas su nusistebėjimu į keistos išžiuros lašus bonkoje. Bet jis tuojaus pažino, kad ten buvo kraujas ne Jo, bet... avies! Taipgi parodė Jam

vinis, labai panašias į anas, su kuriomis Jis buvo prikaltas ant kryžiaus.

„Ak, kaip baisu ir bjauru yra užlaikyti tokius pasibaisėtinus daiktus“ — mąstė sau Kristus. Bet jis klydo, nes viņs, nežiurint į pansūmą, buvo grynai amerikoniško išdirbimo, įgabentos iš užrubežio už žemesnę kainą, negu namie. Tos viņs, beabejones, galėjo but dovanos dievobaimingiems Jeruzalimos krominiškams, prisijustos Amerikos kunigų, arci-vyskupo Irlando mokinių. Tarpe kitų dalykų Kristui parodė Jojo šventą galvos bandą, stangraus angliško audeklo ir mostų, su kuriąja nūmiręs Išganytojas buvo pateptas. Tai buvo fabriakacija garsiausios francuzų muilo dirbtuvės....

„Prigaudinėjimas ir vagystė mano varde“ — vaitojo Jėzus. Nusiminęs ir giliai užsi mąstęs Jis leidosi toliaus. Kadangi jis nieko nedavęs nuėjo, tai renkantis almuznas kunigas garsiai jį sukeikė, už tai, kad jis nemetė pinigėlio dėžu ten sušelpimui bažnyčios šventos.

Kristus dabar keliavo į Europą. Pakeliuje Jis gavo susipažinti su misijonieriais, kurie tarpe pagonų ir dykųjų gaivalų auklėjo krikščionišką civilizaciją. „Męs pirmučiausiai supažindiname žmones su Biblija“ — tarė Jam misijonierius, — „o po tam atiduodame globon krikščioniškų turčių, kurie paskui atsiunčia krikščionis kareivius ir atveža kanuoles apgynimui misijonierių ir turčių“. Kristus iš tūkių jų buklumo labai nusistebėjo. Jis dabar apgaillista vo, kad bandė šiuos bukliu gaivalus nuo pragaro išgelbėti.

Jėzus aplankė visas Europos šalis ir visur jis girdėjo skundus, kad kareivijos ir laivijos biudžetai labai maži, nes toli gražu dar negalima pilnos krikščionybės įvesti. Kiekviena krikščioniška viešpatystė, idant save apsiginti nuo priešų, savo kaimynų krikščionių, šaukė-reikalavo padauginimo gerai išlavintų ir paklusnių kareivių ir padidinimo laivyno, dėlėi žmonių zudymo krikščioniškos misijos vardu. „Nelaimingi sutvėrimai! Jie perkeitė mano mokslą į kanuoles ir bombas“....

Iš Liverpoolio Jėzus leidosi į Ameriką. Ant laivo Jis pastebėjo, kad kelianninkai — pasazieriai buvo įvairiai išskirstyti į tris klesas: žmonės didelio ir augšto pašaukimo, ypatos su apribuotais įplaukimais ir žmonės užgauti biednystės ir skurdo plėga. Šie pastariejie buvo vaišinami ir valginami, kaip gyvuliai, atskirti nuo šviesos ir oro — ne lyginant nubaustieji už kaltes. Didelė širdgėla paėmė iš ganytojų, bežiurint į savo krikščioniškus vaikus, kurie svarstė sielas dolerio svarstyklėse.

Atplaukęs į Ellis Island ir išžengęs į ateivystės namus, Jėzus tapo nuvestas prieš ko misijonierių ir užklaustas, ar nepapildė kuomet kokią nedorę, ir ar nebuvo uždarytas kalėjime.

„Aš buvau apkaltintas ir

nuteistas myriop“.

„Ir ar buvai tu palinusuo tas?“

„Ne, aš numiriau ant kryžiaus, kaip ir buvau teismo pasmerktas“.

Komisijonierius paėmęs jo kortą parašė žodį „Insane“ (beprotis) ir paliepė uždaryti Kristų kalėjiman ir gerai saugoti.

Bebudamas peržvalgos kambaryje, Nazarenietis gavo gerą progą pažinti atstovus visokių religijos šakų — sektų. Jie visi buvo susitelkę čia, ant Ellis Island, regimai suraminti sergantius ir palinksminti nelaimingus. Iš tikro-gi pasirodė, kad kiekviena sekta buvo godi tik pasipelnyti nuo ateivių. Trečiosios klesos ateiviai, kurie buvo ganėtinai laimingi pereiti laisvos respublikos inkviziciją, ypatingai, jei turėjo ganėtinai pinigų, buvo viliojami krikščioniškų globėjų eiti į krikščioniškus viešbutius, kuriuose jie buvo penimi daugeliu maldų ir hymnų, bet mažai ten davė jiems kunui maisto. Vietos buvo paprastai taip purvinos ir priešvinkę, kaip ir Jeruzolime, ir oras taip augedęs ir dvokus, kaip ir ant laivo. Tai ir nestebėtina, kad nelaimingosios aukos prie pirmos progos smuko laukan iš po-tonios globos.

Dievobaimingos seseris ir broliai — vienuoliai buvo pasišventę savo darbui ir iš pa nagių tyrė, ar ateiviai turi ganėtinai pinigų. Tuos, kurie neturėjo, atidavė į taip vadina mus „darbo biurus“, kurie juos aplupa ir pristato krikščioniškiems fabrikanams kaip pigias rankas, tankiai ir į streikų vietas.

Vienas iš čionai apsilankusių kunigų užsiiriesavo „walkata“ (Jėzumi). Jis galioj net paklausė kalinio, ar jis turįs pinigų. Dailydė iš Nazareth naiviskai prisipažino neturįs nei cento. „O kaip didžiai kvailiu daiktu yra eiti į Ameriką“, — tarė pamokslininkas, — jei neturi pinigų. Vienok aš bandysiu išgauti tave iš šitos vietos“ — traukė toliaus. Bėda, kad tu išrodai toks silpnas ir lėpus; kitaip aš gal galėčiau gauti dėl tavęs darbą šinkoriaus, vetėjo ar prie arklių šukavimo. Bet kaip ten nebutų, aš vis gal rasiu tau kokį darbą „Doros Jaunuomenės prieglaudoje“ ant dokų Tavo švelnus balsas yra kaip tik tinkas; tai yra kaip tik tas, ko męs reikalaujame; busi labai atskantis vadovauti poterius; šalip šio darbo galėsi dar pagelbėti virtuveje; tik jau busi paklusnus ant kiekvieno pareikalavimo!!!

Kunigas pavadinęs komisijonierių, paaiškino jam, kad šitas ateivys nėra taip jau pavojingai kvailas, ir kad jis užsiimsias jo priežiura. Komisijonierius Jėzų paleido iš ateivių namo, o kunigas jį nuga beno į minėtą jureivių prieglandą. Bet Jėzaus kantrybei parėjo galas ir Jis apleido šį namą su visomis „geradėjistėmis“. Jojo dvasė prisipildė kartybėmis iš to visko, kas Jo vardan buvo daroma.

Jis vaikščiojo New Yorko

g. trėmis prisiziurinėdamas į languose iškraustytus, brangių Kalėdų tavorus, kurie buvo plačiai garsinami laik rašėiuose, kaip stebuklingai pigiai išpardavinėjami. Kristus sau mąstė: „Tai šitaip mano gimimo diena pasitinkama! Aš pasitarnau jiems, kaip neapmokamasis visokių krautuvių agentas; mano vardas yra garbingu apgarsinimu Wanamakeriams, Siegel bei Cooperiams ir kitoms didelėms vertelgų įstaigoms. Ir kas gali sakyti, kad aš neesu laimė!“

Netikėtai Kristus išgirdo žodį „panika“ ir pastebėjo, kad kiekvienas iš šito žodžio buvo nusigandęs, nes žinojo, kad tai reiškia — badą, skurdą ir šaltį. „Kita krikščioniška tvarka! Rods yra visko pervirš. Tai dėlko tas dantų barškėjimas, nusiminimas, baimė skurdo ir bado!?“

Vieną vakarą Jėzus pamatė žmones renkantes į svetainę. Jis irgi pasekė juos. Ten buvo „negeistinių piliečių“ susirinkimas. Nazarenietis su atyda klausėsi socialistų ir kitokių „istų“ kalbėtojų, ir čia Jis pirmą kartą savo ke lionėje išgirdo žodžius savo tyrojo mokslo, dėlėi kurio labai senai buvo nukryžiuotas. Čia tarpe tokių pat skurdžių Jojo dvasė viešpatavo. Įvairūs kalbėtojai rišo klausimą tos „panikos“, nurodinėjo, kaip nesanziniškai dabartinė krikščioniška valdžia priverčia tukstančius kęsti badą, skurdą ir gyventi ant šalčio be pastogės, kuomet yra ant svieto ganėtinai visokių valgių, drabužių ir namų, kur tik pažvelgsi. Jie taip nuosekliai ir teisingai iš aiškino kriminališką neteisę bėgą, kuri šiame surėdyme viešpatauja, kuri praturtina keletą iš dauguomenės darbo. Jėzus gal būtų galėjęs daug daugiau išgirsti paaiškinimų, gal da ir Jis pats ką būtų pasakęs, bet štai umai ir netikėtai įsiveržė svetainėn uniformuoti vyrai, kiekvienas nešinas rankoje lekiruotą lazda, su kuriaja pradėjo be pagailos mušti susirinkusius žmones; smugiai bausis krito į galvas, net ir pats Kristus nebuvo ap lenktas

Nuliudęs Nazarenietis dabar pilnai persitikrino, kad kiekvienas, kuris drįsta pakelti balsą jieškant teisybės ir žmoniškumo krikščioniškame surėdyme, tampa panašiai nubaustu, kaip kad veik du tukstančiai metų atgal Žydų ir Romos teisdariai nubaudė Jį patį.

Ir ant galo Jėzus pamatė, kad Jojo darbas — išganyti pasaulį savo tikslo neatsiekė...

Laiszkai iz Lietuvos.

Pasarnikai, Sv. gub. (ištrauka iš laiško)... Lietuvoje viskas mainosi, — dvarus naikina, o žmonės šmotais žemę išperka; todėl didinasi kaimai.

Drabužių nešenia eina pūkyn, — jau sėrmėgos visur eina iš mados, o jų vietą užima juodi švarkai; kailinių vietą užima paltai ant vatos. Vasa-

ra — kamašai, kiekvienas stengiasi „farasoną“ nusipirkti; žiemą čebatai be kaliošų — niekai. Laikrodėlį jau beveik kiekvienas turi; taisosi poniškai ukininkų vaikai, neatsilieka ir sluzelninkai.

Lietuviška kalba ir daba visur kyla. Tik vargas, kad mūsų žmonės, šviečiasi save iš paviršio, o negali dasiirti prie gilesnio susipratimo. Laikraščius skaito da nedidelė dalis, o prie gerimo, tai kaip musės prie sulos.

Priešais girtuoklystę rods kariauja „Žiburio“ draugija. Kun. Tautkevičius iš sakyklos iššaukė, kad neduosias išrišimo, kurie nedeliomis eis slap tai gerti. Bet tas mažai gelbsti.

Čia įėjo į madą krutomieji paveikslai. Ypač pagarsėjo paveikslininkų bendrovė iš Mariampolės su Jėzaus gyvenimo parodymais. Čia jau yra įtaisytos salės, taip kaip ir Amerikos miestų teatruose. Žmonelių prieina, net sienos braška ir kniukši moterėlės pasieniais, kada ant krutomų jų pagonai tampo Jėzų virvė mis ir ant galo ant kalno Golgotos nukryžiuvoja. Eidami namo šnekasi: Tai Dieve, gal jau pabaiga svieto!... Už sėdėjimo vietas moka po 25, 50 ir 75 kap. Neprikišt į jūsų Ameriką, kur sako už 5 centus gali tokiame teatre vėpsoti čie- lą pusdienį.

Dabar Seirijuose „Žiburio“ dainininkai ir vargonininkas Katilius su mokytoju Sabu, tankiai šitą parengia, tai dainavimui, tai deklamacijas, monologų persakymus ir tt.

Patari man, Vinculi, rašinėti į „Vilniaus Žinias“. Kaip kunigas kaledojo, tai užsimanė apie „V. Ž.“ Jis susiraukė, matyt, nepatinka kunigams jos. Esą „pakol „V. Ž.“ buvo po dvasiškos globa, tai buvo gerai, o dabar tai niekas, nes pasirodo, kad į jas rašo katalikų tikejimo priešai. Sa ko, buk tai žmogus iš beždžio nės paėnas, arba va kai Mariampolės studentai pasivogė komuniją ir bandė ar yra joje Dievas, tai „V. Ž.“ jiems kaip ir pritarė“....

V. A.

Tev. Myl. Dr-tės reikaluose.

Pranešimas.

Pagal nutarymą Pirmojo TMD. Susivaziavimo busiant Draugijos Susivaziavimai atsi bus kartu su SLA. seimais. Pasiremdami šiuom nusprendimu, pranešame, jog Antrasai TMD. Susivaziavimas atsibus kartu su XXIV. Susiv. Liet. Amerikoj Seimu mieste Worcester, Mas., pirmo-e dienoje berzelio mėnesio. (SLA. Seimas pagarsintas ant 1 berzelio). Visos kuopos, kurioms rupi Draugijos gerovė ir augimas, neatbutinai privalo sušaukti iki tam laikui mitingus ir, apsvarsėius Draugijos bėgančius reikalus, paduoti TMD. Susivaziavimui savo nutarimus ar per pasiuntinius, arba-gi laišku. Tik pasiuntiniai, turintie paliudijimą nuo

savo kuopos su parašais bent pirmiūnko ir raštininko, turės TMD. Susivaziavime delegatų tiesas ir sprendžiamąjį balsą.

Kuopos yra prašomos apsvarstyti šiuos klausimus:

1. Koki pagerinimai prie Draugijos įstatų gali but da deti?

2. Kokiū būdu lengviaus galima but praplauti Draugiją? (Ar prie įstatų negalima but atspausdint trumpes TMD. istorijos su geru raginančiu straipsneliu ir šitą gerai išplauti, — gal yra kiti pasekmingi budai?)

3. Kokia yra kuopų nuomonė apie prijungimą prie TMDraugystės nesena susitvėrusio Rašt. Selpimo Fondo?

4. Kaip užtikrinti Draugijai saugų buvį atėtyje? (Ar nebutų praktišku dalyku tulą nuošimtį nuo visų įplaukimų (sakykim 10%) atidėti į nepajudinamąjį apsaugos kapitalą, kuris po tulo laiko galėtų ant visados užtikrinti Draugijos buvį? Plačiau apie tai bus vėliaus). Čia negalima išskaitliuoti visų klausimų ir todėl jie pasilieka užuorėjimui pačių kuopų. Įnešimai kuopų turi buti ant atskirio lapo, o ne kartu su delegato paliudijimu.

Primename taipgi, kad visos komisijos ar komitetai Draugijos yra kviečiami prirengti ir prisijusti Susivaziavimui savo raportus.

Susivaziavimas bus taipgi vieta išišimui skunų ir nesusipratimų, jeigu kokie atiras- tų. Vienok norime patėmyti, jog visų įnešimai, kaip lygiai skundi turi buti sutaisyti švelnioj ir atsakačioj formoj. Ta pasarga padėta todėl, kad patyrimas iš SLA. Seimų parodė, jog kita kart atsiunčia savo įnešimus, parašytus tokioj formoj, jog jiems atsiranda vieta tiesiogiai gurbe, vietoj rimtame susirinkime.

Kadangi beveik visi TMD. sąnariai priguli ir prie SLA. kuopų, todėl SLA. sąnariai padaryti TMD. p-tarnavimą, jeigu į savo seimą rinkti ypa tas, prigulinčias ir į TMD. ir kurioms galima būtų suteikti mandatus nuo TMD. kuopos. Jaunutes ir finansiskai silpnos TMD. kuopos negalėtų pačios, be pagalbos savo senesnes ir stipresnes sesers atlikti savojo susivaziavimo. Šita priezastis, atsiminus ant panašumo tikslų tų dviejų draugijų, tikimės, išteisins TMD. už jos tokį atsišaukimą prie savo vyresnės sesers.

B. K. Balevičius.

TMD. Pirmininkas.

UžIMOKĖJO:

Union City, Conn. kp. 2: Aušura A., Šunsakis J., Antanaitis J., Eidukonis J., Kun drota A. Kvašniskas J., Skroblas V., Ratkevičius T., Beke ris J., Rakutis K., Barbaravičius D., Geležunas V., Ratkevičius J., Sanda J., Karbiaucas V., Norkevičius J., Sod liaucas J., Kamaitis A., Martišius J., Poskevičius V., Stačiokas J., Alescikas V., Plikaitis V., Bankus A., Levandaucas J., Račius J., Gerdaucas F., Bekeris F., Šva pis J., Mičiulis A., Matukaitis J., Janušaitis J., Virbickas J.

Wilkes-Barre, Pa. kp. 30: Nienius J.
New Britain, Conn. kp. 23: Butkus V.

Brooklyn (Greenpoint) N. Y. kp. 44 (nauja): Amblaževičius J., Kubiliūtė Viktė, Dudonis K., Kariackas J., Sinkevičius J., Patkamariš J., Vehriniš A., Micijauckas J., Kubilius L., Visackas S., Paškevičius D., Petroniūtė O. — Viso 14.

Meriden, Conn. kp. 45 (nauja): Jokymas V., Račiukaitis J., Norkus J., Milsbakas V., Kušlys P., Šatas I. B., Vese liauckas A., Damunas.

TMD. Sekr.

A. Ramanauckas.

Coal Centre, Pa. 39 TMD. kuopa patėmijusi „V. L.“ 8 nr. A. B. Strimaičio patarimą, vienbalsiai pritarė tokiai nuomonei ir velija Tėv. Myl. Dr-čiai priimti į savo globą. Myl. Fondą ir kad sąnariai TMD. mokėtų jau ne po 60 c. ant metų, bet po \$1.00, iš kurio 40 c. būtų skiriama rankraščių pirkimui.

Pirm. M. Kalėnikas, Sekr. S. Sarpalius, Kas A. Kubilskis.

Redakcija. Pansėiuose atvejuose nėra reikalo pasirašyti visam komitetui, užtenka susirinkimo vedėjui.

Waterbury, Conn. 5 kp. savo susirinkime (18 vasario) nutarė, kad visi Kudirkos raštai būtų išleisti vienoje laidoj. Sekr. M. Brazauskas.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Paskutiniuose duos posėdžiuose nubalsuota suvirs 25 milijonai karo reikalams. Tuos pinigų nutarta paversti karo ministeriui suvartoti padidimui armijos ir naujo šarvuotio padirbimui. Už tą balsavę visos partijos, išimant saujaelę socialistų ir darbiečių. — Ta milžiniška euma, žinoma, nebutų perdidele tokiai viešpatystei, kaip Rusija, ant apgynimo šalies, kada ir kiti kraštai lenktynė mis tebesiginkluoja. Bet imant į atydą, kad caro valdžia didesnę dalį tų pinigų išleis tik laisvės judėjimo trėmimui ir išvaginę juos valdininkų kišenės; beto mes negali me užmiršti, kad pati caro valdžia jau nebėra legališka, nes pati sulaužė ir atėmė syki duotą ir apsiekdintą konstituciją, — gerai padarė socialistai balsuodami prieš rėmimą valdžios, kuri neišsitiki nei sau nei žmonėms.

Tur-but už viršų minėtų milijonų nutarymą valdžia nusileidusi dumai ir nusprendusi aprubežiuoti pritaikymą mirties bausmės politiškiems. Karo ministeris jau išsiuntinėjęs apskričių viršininkams aplinkraščių, kuriame palipta p liti kos prasiškaltėlius jau, nebe duoti karo, bet civiliškiems teismams, — išimant labai prasikaltėjusius, k. v. pasikėme aut augstu valdininkų gyvatis. Paskutinė kliauza ir padaro tame įstatyme skyles, per ku-

rias drąsiai landžios baisi gilitinės šmėkla. Ar gi mes už miršome, kad net ir proklamacijų mėtytojams Rusijos teismai gali užmesti pasikesimą ant valdžios grovimo ir teroro? O teroras juk yra Rusijoje surišamas su pasikesimu ant valdžios pastatytų činovnikų. Tokiu būdu mirties bausmė pasilieka kaip buvusi, tik kita skraiste padengta.

Persija. Jeigu laikraščiai mažai bėrašo apie Persijos politiškus bruzdėjimus, tai iš to dar nereikia spręsti, kad tenai viskas aprimo ir įėjo į paprastą vėžes. Priešingai dedasi. Pareina žinios, kad šacho suorganizuoti kazokai, vedami Mohamedo Aliaus kaskartas susiduria su didesniais spēkomis persų revoliucionierių ir prakiša. Visa provincija Adzerbeidžan jau pateko maištininkui Sattar Chanui. Daug sykių šacho armija bandė Sattarą išstumti iš jos tapilės Tebrizo, bet nieko nepėše. Atmušti šacho kazokai nuo Tebrizo pasileidavo bėgti Teherano linkon, pakeliui viską plėšdami. Nelaimė pasrevoliucionierius, kad jie patas nesutinka ir duoda progą šachui užpuldinėti.

Paskutiniu laiku šacho padėjimas dar keblėnis pasidarė. Matydami šacho veidmainingą politiką, sukilo pačiame Teherane kareiviai bachtiarai ir perėjo į konst tucijonalistų pusę. Išsiųsti prieš Sattar Chaną, jie visi išsispaistė į savo gimtuosius kraštus kurstyti viengėnčius prieš maištą. Pasėkmių neilgai reikėjo laukti, nes po dviejų savaičių visos Pietinės Persijos bachtiarai griebėsi ginklo ir užėmė kitą sostapilę — Ispahaną. Gubernatorius atstatė ir visur užvedė savo revoliucijinę valdžią, iki Teherane susirinks tikras tikras liaudies parlamentas. Žodžiu sakant, pusė Persijos yra revoliucionierių rankose.

IŠ VISUR.

¶ Rusijoje tapo įvestos naujos markės. Jas išradęs vienas krasos valdininkas. Jos skiriasi nuo senųjų tuo, kad yra padarytos ant tokio popierio, kurs kiaurai perleidžia krasos stempelio rašalą, ir tokiu būdu jų nebegalima nušveisti. Išradėjui, sako, nei aėiu nepasakya už išradimą.

¶ Paryžiuje valdžia atidavė Darbo Departamentui buvusį katalikų arci-vyskupo palocių, kurį valdžia, atskyrusi bažnyčią nuo valstybės, nuo jo atėmė. Buvusioji koplyčia, kur laikydavo mišias, tapo pavesta į linksamą urėdinkamą valgyklą.

¶ Briusellej užsibaigė senasacijinis teismas ant armijos poručiko Arnold, kuris anais metais su burii kareivių išsustas Belgijos valdžios į Afrikos valstiją Kongo, atsizy mėjo bjauriais darbais: plėšė nuo kongiečių pinigus, degino jų namus ir jų mergaites zagino „švietėja“ 12kai metų sunkaus kalėjimo.

¶ Nesenai Serbijoje iškilosiokis skandalas. Karalaitis Jurgis paliepė iškiristi ant upės Dunojaus ekertę ir išvare iš artimos tvirtovės 20 kareivių joje maudyties. Nabaigai kareiviai miriop peršalo ir dabar karalaitis tapo į teismą patrauktas. Karalaitis rods yra teisinamas, kad esąs minkštaproptis ir tą daręs su tikslu užgrudyti kareivių kuną.

¶ Pirmą sykį Danijos moteris šiemet tapo pileistosis prie bal-avimų ir statymo savo kandidatų į valdžios urėdus. Pereitą savaitę perėj balsavimai ir daugelis m terų pasiliko išriukta. Pažymėt reikiia, kaip „Times“ sako, jog beveik didžiama moterų ešą persiėmę socializmo mintimis.

¶ Palermoje, Italijos provincijoje, keturiais šuviais iš revolverio tapo ant gatvės sušaudytas pagarsėjęs New Yorko šnipų viršininkas, Petrosino. Jis tardavo nevien Amerikos, bet ir Italijos valdžiai. Kaltininko nesuimta. Spėjama, kad tą padarė „Black Hand“ (Juodosios Rankos) agentai, kuriuos Petrosino noliai persekiojo.

¶ Šiomis dienomis pasimirė Varšuvoje plačiai žinomas komedijų rašytojas lenkas Zigmąs Przybylskis, kurio pora veikalėlių dar ir lietuviškai išversta, k. v. „Nesipriešink“ ir „Pirmutinis balius.“

IŠ AMERIKOS

p. Ruzveltui bilietas.

Veltui tuli mano, kad p Ruzveltas, išvažiavęs į cieto meto medžioklę Afrikon, galės šandyti, kas tik ir kiek papuls. Ne. Anglijos valdžia išdavė jam bilietą, kur paveliją nusišanti šitiek: 2 drambaliu (slo nių), 2 rhinoceras, 10 hippopotamų, 21 antelopą, 2 urvines kiaules, 2 urviniu vilku, 10 švelnakailių stirnų, 2 colobi beždžiones, 2 marabu gūžučių, 2 strausu, 2 egretu, 1 šimpanze beždžionę. Tiesa, jam neaprubėziutas skaitlius ant levų, krokodilių ir tp., bet prie tokių p. Ruzveltas vargiai pats artiusis. Uždraus ta gi šaudyti: žirafai, laukiniai asilai, alandos, zėbros, drambalienės ir drambalukai, šunvilčiai, balnugariai gužučiai, žuvelgalviai gužučiai, skauterės gervės, okapi, buivalienės, strausienės, tragelaphienės.

Originališkas testamentas Toronte, Can. daktaras Yo ung, prieš mirtį padarė gana keistą užrašą, kuriame įsako savo giminėms, kad jam pasimirus sutirpintų rezinos su alyva ir tą mišinį suleisti į jo širdį ir arterijas. Rezina pas kiaus pasidarys kietu akmeniu. Jis sako, kad tą liepjas su moksliskais tikslais. Ar jis pats paskui save tyrinēs, sugrįžęs iš kito svieto, ar kam kitam tą darbą pavedė, testamente nepasakya.

Mėsa atpigslanti. Žinomas mėsos trusto galvinis N. Ogden Armour apskelbė laikraščiuose, jog ateinan-

čią vasarą mėsos kaina pulsianti žemyn. Mat jis esąs persitikrinęs, kad šiemet nupulsianti kaina ant kornų, kuriais gyvulius šeria. — Dabar klausimas: ar tas mėsos atpigimas bus iš malonės trusto kišenės, ar farmerių? Jeigu iš farmerių, tai galima tikėties, kad tas iššauks gėnerališką numažinimą algų laukų darbininkams.

Nunesė miestą. Neiš pasakyto smarkumo cyklo nas perlekė Arkansos valstijoje ir išgriovė miestelį Brinkley. Pražuvo 30 žmonių, apart didžios daugybės sužeistų. Miesto namai tapo visai sunaikinti, pasiliko čiel vienintelė bažnyčia. Apie \$1.000.000 padaryta nuostolių — Cyklonai Amerikoje yra nuolatinė tautos plėga, bet jų perspėjimui da nieko ikišiolai mokslas nesurado.

Prie Paurėno bylos. New Yorko komisaras Hite cloke priėmė už gerą Rusų valdžios dokumentus, kuriuose pati valdžia, vieton atgabenti iš Rusijos liudininkus, surašo neva Paurėno padarytas įeibes Latvijoje. Su šituo greitai baigsis ir visa Paurėno byla, kurios galutina išėiga bus žinoma jau šią savaitę. Paurėno gynimui konferencija nepasitiki, kad Hitchcocko nuosprendis išeis ant gero latvių revoliucionieriui, todėl parengė peticiją į Jungt. Valstijų senatą, kurios egz-mpliorius milijonais išsiuntinėjo į visus Amerikos kraštus. Ant jos turi būti renkami parašai nuo visokių draugijų ir pavienių ir siunčiama į Vašingtoną. Peticijoje, podraug, griežtai reikalaujama panaikinti dabar esančią 1893 metų sądorą su Rusija apie išsidavinėjimą pra-ikaltėlių. Ji turi būti taip pertatsityta, kad prasišalinę politiškiejie iš Rusijos rastų šiame laisvės krašte sau malonią prieglaudą, o ne caro valdžios inkvizitorišką šmėklą.

Airių ateivyslė. Airių emigrantų draugija praneša, jog per 1908 metą pribuvo Amerikon per New Yorko prieplauką 16,341 airių — 6,990 vyrų ir 9,351 moterų. Iš jų didžiama pasiliko New Yorke, kiti pasisklaistė po įvairias valstijas. Sugrąžinta atgal iš prieplaukos dešimtis ypatų.

Orlaivių trustas. Keletas New Yorko kapitalistų šiomis dienomis sutvėre orlaivių trustą. Į jį prisidėjo milijonieriai Astor, Vanderbilt, Whitney ir Bishop. Nanjas trustas tuojus pradės budavoti fabrikus Hammon sporto priemiestyje ir dirbs skraidomuosius balionus.

Pirmas baltveidis žmogus, kuris Chicagoje užgimė 1835 m. buvo p-ni Margaret E. Liscom, kuri šią savaitę pasimirė Bloomingtone, Ill. pragyvenusi 73 metus amžiaus. Tą faktą atžymėjo visa spauda kaipo priminimą, jog dar vi gais nesenai Chicagoje, viename iš didžiusių Amerikos miestų, baltuju žmonių visai nebūta.

Lenkų mėsninkų kompanija susiorganizavo Chicagoje, sudėję \$25.000 kapitalo. Kompanija pardavinės mėsa aplamai į krautuves. — Tas reiškia, kad lenkų vertelgystė Vakaruose pradeda išgalet.

Rockefelleris teisus! Chicagoje prisaiķintųjų teismas užbaigė garsingą bylą Standard Žibalo kompanijos ir strado, kad teisejas Landis „neteisingai“ buvęs uždėjęs tai kompanijai bausmę — \$29.200.000, didžiausią istorijoje piniginę bausmę. Spėjama, kad tas Rockefellerio nubal tinimas įvyko po įtekme prezidento Tafto, kuris jau iš vi soko atrodė ir pirmiaus, kad su mūsų kapitalistais nori ramiai gyventi. Išgirdusi tą nuosprendį, minėta kompanija pasakė esanti juomi užganėdinta. Valdžios prokuroras taip-gi užganėdintas. Bet vienas yra neužganėdintas — tai Amerikos tauta, kuri pagal teisejo Landis aprokavimą vis-gi tapo nuskriausta ant 29 milijonų dolerių.

Ruzveltas — redaktorium. Buvusis Šiaur. Am. prezidentas, T. Ruzveltas apsigyveno savo vilėje Sagamore Hill, iš kur kasdien važinėja strikariu į New Yorką į „Outlook“ redakciją ir ten sau pas kirtame kambaryj veda dalį redakcijos darbų.

Nušovimas lenkų kunigo. Sensaciją padarė tragiška užbaiga vaidų, kurie jau ilgą laiką tėsėsi Newark, N. J. lenkų šv. Stanislovo parapijoje, tarpe kun. Ansion ir jo parapijonų. Pereitą seredą tris nusitepę vyrai įėjo klebonijon ir trimis šuviais iš revoliucijų sušaudė kunigą ir viehu šuviu mirtinai sužeidė jo gaspadinę, Antoniną Satzyką. Suimta tuomtarpu aštuoni lenkai, iš pirmiaus buvusiojo parapijos komiteto, kurie už parapijos pinigus su kunigu vaidijosi, nes ant jų puolė nuožvalga.

Gandas apie kasyklių streiką. Tik ką atsibuvo Philadelphiaje anglekasių bendra konferencija, kur kasyklių savininkai visus anglekasių reikalavimus atmetė ir dabar šiems nieko nepasiliko, kaip savo reikalavimų visai atsižadėt, arba streikuot. Alų dalykai veda skaudžias darbininkams pasekmes: atsizadėjus pasirodys visiška unijos silpnybė, o sustreikavus — iš ankšto matosi pralaimėjimas, nes jie privarė kupinas anglų sakrovos čieliams metams.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Brooklyn, N. Y. (Nuo mūsų korespondento).

Vasario mėnesiui besibai giant Brooklyno lietuvių vartotojų draugystė suvedė savo mėnesines atskaitas ir pasirodė, jog gauta gryno pelno 50 dol. su viršumi Nereikia užmiršti, kad visą laiką ji buvo priversta išlaikyti gana aštrią konkurenciją su kaimyniškomis krautuvenimis ir vienok neigijo anei vieno cento skolų,

bet dar gavo pelną. Spria eina augstyn kaip apyvarta taip lygiai įplaukimai, ir naujų sąnarių skaitlius kas savaitė vis pasidaugina.

Abelnai imant, krautuvenų operacijos šitaip atrodo:

Sausis	
Dieniniai įplaukimai	\$113.40
„ išleidimai	\$115.22
„ — e apyvarta	114.58
Vasaris	
„ „	\$130.30
„ „	\$126.23
„ „	\$128.00

Vasario apyvarta kor-kas geriau atrodo negu sausio. Perziurejus krautuvenų knygas nuo pradžios jos užsidejimo iki šiam laikui galima persitikrinti, jog jos gyvenimas yra užtikrintas ir jog reikiatik draugystės sąnariams laikyties iš vieno ir veikti jos la bui. Taip, pirmą savaitę (nuo 18 iki 24 X, 1908) dieninė apyvarta, abelnai imant, buvo 96.07; nuo 14 iki 21 XI, pašoko iki 111.79; nuo 20 iki 27 I, — 110.59; nuo 17 iki 24 II, — 118.35; o nuo 21 iki 28 II, net 132.71.

Nėra abejo, kad tie skaičiai yra daug iškalbesni už ilgus privadziojumus ir pasakojimus. Paskutinė savaitė (nuo 1 iki 7 III, 1909), kurią man teko matyti knygoje, yra visų geriausia iš visos istorijos minėtos krautuvenės. Pasistengsiu privesti čia kelis skaičius:

Įplaukimai: Cash	471.27
grįžo iš kredito	665.06
9 naujos akcijos	47.25

1183.58
Išleidimai, žinoma, irgi pervirsijo išleidimus kitų savaičių:

Įplaukimai: Cash	471.27
grįžo iš kredito	665.06
9 naujos akcijos	47.25

1064.28

Šią savaitę parduota prekių už 1103.62
„ „ pirkta „ „ 955.49

1190.11

pelno (abelnai imant) 148.13
krautuvenės užlaikymas atsiėjo 108.79

grynas pelnas savaitės bėgyje \$39.34
Ant 7 III, kasoje pinigais — 600.57
pas draugus ant knygučių — 589.54

1190.11

Krautuvenės gi kapitalas išneša: apyvartos — 1415.00 ir atargos — 70.75, sykiu — 1485.75, tad visos prekės krautuvenėje, kurių randasi puikus sandėlis — rakandai, įrankiai, arklys, vežimas ir tt. draugystei apsieina šiuom sykiu į 295.64.

Iš tų kelių skaičių matome, kad Central Brooklyne lietuvių vartotojų draugystės reikalai kas kartas eina vis gėryni ir jei taip gerinsis, tai neušilgo gal užgirsime tą draugystę tveriant savo krautuvenės skyrių. Mūsų tarpe yra tiek ir tiek dirvos vertelgystei; mes patįs galėtume užlaikyti Brooklyne bent kelias kooperatīviskas valgomų daiktų krautuvenes, kelias drapanų krautuvenes duonkepyklą, skalbyklą ir tt. Tėčiau organizavimas Wil liamsburgo apylinkeje kooperatīvškos arba vartotojų draug-

gystes eina labai sunkiai — žmonės neprijaučia, šalinasi ir teisinasi tuomi, kad yra nusivilinę rankas prie Tautiško Namų, ir sakosi nedalyvausią naujai organizuojamoje draugystėje, noris ji iš savo pamatų skiriasi nuo tokios korporacijos, kokia buvo tautiškas Namas.

Vienok galima tikėtis, kad su laiku susitvers ir čia; pasikui užgirsime besitveriant Green Pointe, Maspete, Blisvilleje, Newarke ir tt. ir tt. Tuokart apylinkėje tokios krautuvės galės susilieti į vieną ir, jei pačios da neįstengs, tad susinešusios su svetimtautiškėmis vartotojų draugystėmis galės užlaikyti savo centrališką prekių sandelį. Gal tai ir per drąsus žvilgis pirmyn, vienok aš geisčiau to susilaukti.

— 7 III, Tautiško Namų salėje teko man būti ant p. Račiūno rodomų krutomų paveikslų. Mano tikėtasi pamatyti ir lietuviškų paveikslų. Neuzsivyliau. Parodyta publiškai Vytauta, Keistutį, Birutę, Šešupės krantus, Kauną, Simoną Daukantą ir Lietuvos ženklą; prie dviejų paskutiniųjų publikos plota delnais. Gaila tik, kad p. Račiūnas ne suteikė publikai platesnių paaiškinimų apie tai kas tai buvo Keistutis, Vytautas ir Simonas Daukantas, kuomet jie gimė, kur gyveno, ką yra Lietuvai padarę ir tt. Apie vietas irgi geistina būtų žinoti, kur jos randasi, kuomi atsižymi ir t. p. Tokie paaiškinimai p. Račiūno vakarus padarytų daudingesniais ir labiau užimančiais. Abelnai imant vakaras padarė gerą įspūdį ant publikos ir, matant tokių vakarų naudingumą, reiktų paremti p. Račiūno užnamą, rengti tokių vakarų kuodaučiausiai.

— 19 LSS. kuopos mėnesiniame susirinkime nutarta rengti prelekcijas, prakalbas ir ruošties prie apvaikščiojimo 1 gegužės. Nuo pereinoto rudens kuopoje nieko svarbesnio neuveikta, tik vie žadėta ir ruošiasi.

— Teko girdėti, kad LSS. susivaziavimas atsisub 28, 29 ir 30 gegužio So. Bostone. Dviem savaitem, maždaug, prieš susivaziavimą 19 kuopos draugų manoma pastatyti Brooklyne ant scenos Gorkio veikalą „Ant Dugno“, kuriuo užsinteresavo ir Shenandoah lietuviai; jie irgi mano tą patį veikalą parengti scenai.

V. K. Ršk.

Throop, Pa. „V. L.“ 6 num. neteisingai buvo korespondento pasakytą, kad mes esame tamsūs kempelis, kur pasisekė sutverti TMD. kuopą. Čia jau senai buvo mėginta ją sutverti, nuo to laiko, kaip atsiskyrėm nuo Scrantono kuopos. O kad mūsų kampas ne ant paskučiausios vietos tarpe lietuvių stovi, pareiškia ir šis faktas, jog čia yra net 3 draugystės: Lietuvos Sunų su 72 nariais, SLA. kuopa su 70 narių ir dabar TMD. kp. su 22, nors ir neapėčiai čia yra lietuvių iš viso.

Šiuomi atitaisome tą, kas

apie mūsų miestelį buvo netiksliai pasakytą.

Vincas Stulpinas,
Vincas Jurevičius.

Brooklyn, N. Y.

„V. L.“ 8 nr. Brooklyno korespondentas rašydamas apie „Progreso Ratelio“ debatus (21 vasario) matyt nemanė paleisti teisingą žinėlę į žmones. Buvęs viršminėtame susirinkime ir gerai žinodamas kas jame dėjosi, jausčia save neteisybės kaltu, jeigu užtylečiau neprotestavęs. — Visu pirmu pačią temą korespondentas, turbūt nesupratęs, neteisingai paduoda. Aiškiai, po kelis syk susirinkimo pirmėdžio buvo paaiškinta, jog debatai remisijos tēmos: „Ką žybinis gyvenimas daugiau pavergia: moterį ar vyrą?“, t. y. katras savo gyvenimą apunkina didesne atsakomybe, o ne taip, kaip korespondentas paduoda, girdi: „ar vyras yra vergas moteris ar moteris vyras“. Nesupratęs debatų tēmos, korespondentas negalėjo matomai suprasti ir tą: ar debatoriai laikėsi savo tēmos. Debatuose nestojo penkios ypatos už vyrus, kaip jis rašo, bet ypats išreiškė savo nuomonę, kad žyba apunkina moterį daugiau negu vyrą, o kitos keturios ypatos išreiškė, kad tas yra atbulai: t. y. vyras žybiniam gyvenime daugiau apunkintas negu moteris. Nei vienas iš debatorių nei neišdrįstų pamislyti palaikyti publišką už tokius vaikus, kaip korespondentas bando protauti.

Toliaus, koresp. paduoda neva ištraukas iš kai kurių debatorių kalbos. Didžiuma t visai neteisinga, arba įeigu nors biskį ir panašį į teisybę tai klaidingai jo buta supras ta. Nei viena iš tų ištraukų, kaip ten paduoda nebuvo nei vieno debatoriaus pavartota kaipo argumentas prirodaš vyro ar moteris pasivergimą; debatoriai ir publika išreiškė tiksliai savo ypatiskus persitikirinimus apie sunkumą moteris arba vyro žybinės naštos. Nei vienas iš debatorių neprivedė argumentų, buk moteris sveria po 500 svarų, — tas neteisybė. Arba vėl, kad jos nėra vergės, nes jų ugias pasididino ant 1½ colio, — tas ir gi neteisybė, ir skaitlinės ir mintys neteisingos. Buvo tokie nurodymai, kad moteris gyvenimas daug pasilengvino paskutiniame šimtetyje, kas buvo primesta iš statistikos, kad moterų, sveriančių po 200 svarų proporcionališkai yra daugiau, negu vyrų; kad abel nas ugis moteris paskutiniū šimtmečiu pasididino nuo 5 pedų 3 colių iki 5 pedų 5 colių, tasyk kada vyro abel nas ugis tuo pat laiku smazėjo ant 4 colio. Tokius statistikos argumentus kitaip suprast galima tik tyčia. Šitie zodziai debatorių, kad „jos perka sau vyrus, tarsi jaučius ir tt.“ nebuvo naudojami kaipo argumentas vyro vergijos, bet kaip po „pasiaipymas“, kuriais korespondento straipsnis taip gi pilnas; pasiaipymų buvo ir iš tų, kurie stengėsi įbrukti vakaro temą visai ką-kitą, butent moteris politiška bei

ekonomiška beteisę, ką visamės ir be to jau žinom.

Buvęs.

Nuo Redakcijos. Patalpinami šita, randsme reikalingu priminti, kad panašūs pataisymai turi buti pasirašyti ne pseudonymu, bet tikru vardu. Mūsų nuolatiniai korespondentai yra užtikėti, mums žinomi, ir rašo visuomenei mūsų vardu. Todėl ir jų klaidas atitaisant reikia visuomenei žinoti, kas rašo. Tik tuomet pas mus įvyks mada teisingas žinias rašyti, kad jos bus rašomos drąsiai ir atvirai.

Pittsburg, Pa.

(Nuo mūsų korespondento).

Iš priezasties iškilusio skandalo miesto taryboje, šaukiama prie tyrinėjimo daugelis įvairios rūšies vaisbininkų ir pats miesto majoras George W. Gutrie. Veikiama didžiausioje slapybėje; laukiama daugiaus arėstų ir daugiaus bylų iškilant. Naujai rinktas majoras, W. A. Magee uzvedė procesą prieš gatvekarų kompaniją, kuri neduoda visuomenei atsakančio patarnavimo: žmonės priversti važinėti po daugelį, susikimšę; savo byloje nurodo, kiek kasdien įvairių nelaimių atsitinka dėl neatiskančio gatvekarų bėgiojimo ir dėlėi vietos stokos juose. Byla įnešta Harrisburgo legislatron maždaug šio kioje formoj: kad legislatura pripažintų miestui pilnas teises reguliuoti gatvekarų kompanijų reikalus. Ner žinios, ar tik legislatura sutiks ant tų reikalavimų. Naujai rinktas majoras priduria, kad šio kiu budu, kaip dabar reikalai stovi, visokias bylas prieš kompaniją teismai tankiausiai pripažįsta ne sutinkančiais su konstitucija.

Maskolių progresiviškas raitelis ruošia vakarinius pasiskaitymus po N 29 Vine str. ir buvo suauktas susirinkimas kovo 7, su tikslu sutverti pašalpinę draugystę; nors čionai jau ir randasi tarpe maskolių sušalpinė draugystė prie bažnyčios, bet matosi, kad žmonės neužiganėdina iš to kio, nes pinigai buna skirstomi ir labai įvairias puses: tai ant pirkimo šventųjų paveiklų, tai ant kitų panašių reikalų. Tverimu draugystės užsiima viens iš maskolių studentų, N. Zomakin, lankantis Pittsburgo universitetą. Rusų tautos čion daugiausiai yra mazrusių, bet apsišvietimas ne kaip augštai stovi. Iš laikraščių yra platinamas daugiau siai „Rusky Golos“, bet ne labai spėriai platinasi.

7 kovo atsibuvo susirinkimas 6 kuopos LSS. Pribuvo maziene dalis narių. Daugelis narių nelanko susirinkimų priezasties bedarbes. Iš nutarymų buvo sekanti: pardavėti knygas kuopos nariams už pusę prekės, taip kad kuopa parupins iš centro knygas naujai išėjusias, ir pardavines nariams be jokio pelno. Skaityta atskaista III Rajono veikalų ir iš finansiško stovio, bet kad nebuvo aiškiai sutaisyta, nutarta, kad kuopos sekretorius (žiurek ant 6 pusl.)

Laisves dienu atminimui 1905 m.

Nuo senų laikų priespauoda skrajojo Melsvoms padangėmis Lietuvos; Prislėgti kančių žmonelės vaitojo, Nebuvo kam guosties, nei globos.

Jei mintis laisva kur pradėjo dygti Tyronai tuoj ją stengė išrauti, — Po miestus, kaimus emė siausti, klykti, — Rengės nagaika dar viešpataut.

Bet tamsūs rukai pradėjo blaivyties, Sklaidos, nyksta juodi debesiai; Pančiuose vergai jau ima raivyties, — Bunda, galvoja, mąsto rimtai.

Jaunų kiltadvasių išaugo šimtai, Skleidžia šviesą, ideas naujas; Nebaido jų mirtis, kartuvių saitai, — Jie šviečia, kelia plačias minias.

Ir minios jau girdžia balsą galingą, Ir narsiai žengia kur veda jas; Virš galvų plaukia vėliava kerštinga, — Padrebin' despotų tvirtynes.

Nelaimės ryšiai tarsi truksta, krinta, Vergai vedamieji liuosuojas; Dreba kraujo sostas, užgautas linksta, — Tyronai jau bėgti rokuojas...

Ir rodės kad bjaurus despotizmas grius, Ištiktas puslėtųjų delnų; Skriaudų ir nevalios daugiau nebebus, — Užzydės meilė tarpe laisvų...

Bet, o nelaimė... neilgai tas truko, Atejo Vittes gudri galva; Apyklė prižadais, dumė, apsuko, — Vėl pasidavė pančiams minia...

Atejo Orlovs, už kanuolių gludąs, Šaudė, degino, korė visus; Ašaros, kraujas Lietuvoj papludo, — Išgriovė ukės namelius.

Šimtus mus vyrų kanuoles prarijo, Šimtus varė gairis į kapus; Kitus sugaudę Sybiran išviję, — Katargon veziot sunkius karus...

Ir vėl prakeikta vergija atgijo, Vėl ritasi debesiai juodi. Vėl laisvės dienų ir atminti bijo Lietuvos žmonės, keršto pilni...

Ezelis.

LAIŠKAI IN REDAKCIJA.

Gerbjamoji Redakcija:—

Kaip kiekvienam jieskančiam pas jus patarymo nepavydžiate jį suteikti, gal ir man bus malonus tą padaryti.

Turiu didelį norą pastoti į dramatiškos dailos mokyklą, arba į konservatoriją, kur galėčiau išsimokyti vieną iš dviejų: ar tai ant gero aktorius, arba muzikanto; bet nežinau koki budu galėčiau tą atsiekti?

Kad būtų aiškiau jums matoma, ką aš labiausiai geisčiau žinoti apie minimas mokyklas, sustatysiu klausimus pačiliu:

- 1) Kiek mažiausiai reikia turėti pradinio mokslo įstojant į dramatiškos dailos mokyklą, arba konservatoriją?
- 2) Kaip brangiai lešiuotų mokslas kurioje mokykloje, ir kiek imtų laiko kad galutinai ją užbaigti?
- 3) Pasimokinus kokius du metu, ar negalima būtų jau pasinaudoti iš to, t. y. užsidirbti sau duoną; jeigu galima, tad iš kurios ankščiau, ir kuris mokslas būtų naudingesnis, žiurint iš ekonomiškos ir morališkos pusės?
- 4) Ar nežinote, gal yra privatiški tokie mokytojai, kurie galėtų prirengti į kuria nors iš panašių mokyklų, o gal yra vakarinės tokios mokyklos?

Taip gi gal busit malonus duoti man savus patarymus, kokiais keliais arčiausiai ir lengviausiai galėčiau atsiekti savo tikslo.

Su gnodone

J. J. K.

Pasiteiravę apie tai nuo kompetentiško moksleivio, mes štai ką nuo jo gavome Tamsai pranešti.

Geros konservatorijos reikalauja nuo įstojančių į jas studentų išauklėjimo, kuris lygintųsi High School arba kokios nors akademijos. Į mažesnes konservatorijas galima įstoti pabaigus tokią konservatoriją, su taip žemu pradiniu išsilavinimu, mokininis velesniam gyvenime labai atjaus stoka žinios. Buti geru muzikantu arba aktorium reiktų turėti ne žemesnį pradinį išauklėjimą, kaip kad geros konservatorijos reikalauja. Suprantama, buvo ir gerų muzikantų ir gerų aktorių ir be tokio išauklėjimo, bet tie laikai jau perėjo.

Išsimokinimas itališkos, pagalios ir francuziškos su vokiška kalbų pirm įstojimo į mokyklą daug iškaščių sumažintų, mat didžiumoje konservatorijų mokasi už kiekvieną dalyką skyrium, o kalbos, ypatingai itališka, yra dalis muzikališko išauklėjimo.

Antram Tamistos klausimui atsakyti apsklembtai negalima, kadangi kas konservatorija tai, kitokios išlygos ir iškaščiai. Bet paėmus juos abelnai jie yra šio kio:

Muzikoje yra trijų metų kursas, kurį pabaigus mokinis gauna pabaigimo diplomą. Gavus diplomą, jeigu studentas mokinsis da vieną metų, jis gaus laipsnį muzikės Bakalauro. Jeigu mokinis pasirodo talentuotas, tai konservatorijos „Board of Musical Directors“ rekomenduoja jį į tokią klesą, kurioje metų prašėdėjus mokintinis gauna laipsnį muzikės Magistro. Geros konservatorijose šis laipsnis yra įgijamu vientik per rekomendaciją virš minėtos komisijos.

Yra laipsnis ir muzikės Dakto, kuris yra gaunamu prašėdėjus da vienus metus konservatorijoj. Tokiu budu muzikės mokslas gali tęstis nuo trejų iki šešių metų, žiurint koki laipsnį mokintinis nori įjyt.

Geros konservatorijose, paprastai, yra mokyklos ir išsireišimo, lošimo, operos ir tt.

Lošimo kur-as paprastai buna dviejų ar trejų metų. Lešiuoja, apart pragyvenimo, apie 200 dol. ant metų. Už muzikę lešos pačioje konservatorijoj buna visokios, žiurint kokios svarbos mokytoją mokintinis nori turēt, kokias lekcijas nori imt, privatiškas ar klesines, ir tt. Mokasi paprastai už kiekvieną dalyką skyrium. Augštoji mokeskis už metus (susidedančius iš 40 savačių), už vieną dalyką imant po dvi lekcijas ant savaitės, maždaug siekia apie 280 dol. Kurie nori mokyties klesose, arba paimti menkesnius mokytojus, tas-pat dalykas gali lešiuot tik apie 50 dol. ant metų. Kiekvienas mokinis turi imti kelis dalykus kartu, pagal nurodymą ir reikalavimą jo konservatorijos.

Suprantama, virš minėtos kainos ir sąlygos, yra kitokios kiekvienoje konservatorijoj ir norint smulkiai apie ją žažinot, reikia paprašyti nuo jų jų katalogus, kurie yra prisiunčiami dovanai. Žemiau yra paduoti antrašai kai-kurių geresnių, didesnių ir mažesnių konservatorijų.

Aktoriui, ypatingai pradiniam, gauti vieta yra labai sunku; o jeigu ją ir gauna, tai pragyventi iš uždarbjo, kurį aktorystė suteikia, nėra lengva. Reikia atminti, kad didžiuma mūsų didelių aktorių ne dėlto jie yra garsingi, kad jie yra dideli, bet dėlto, kad jie yra turtinigi arba draugijoj įtekmingi nuo savo garsijų familijų; ateitis biednam, o da be tam tikrai įgimtos dovanos žmogui nėra daug žadanti.

Muzikantui pragyventi yra lengviau; pagalios, kaipo mokintinis, jis jau gali kartais gerokai uždarbaut, mokindamas kitus.

Kaslink morališkos verties tų dviejų dailų, tas visiška priguli nuo ypatos, kuri jas mokina. Kaip muzikantai, taip ir aktoriai gali panaudoti savo talentus ir geriems ir blogiems siekiam.

Yra tokios mokyklos (net vakarinės ir per korespondencijas) kuriose žmogus šiek-tiek gali apsitrinti. Prašant informacijų iš žemiau paduotų konservatorijų ir institutų. Tam sta gausite ikvaliai daug patarymų, kuriuos dėl stokos vietos čia paduoti nėra galima. Cooper Union New Yorke turi klesas Oratorijos ir Elokuocijos (iškalbingumo), kurios yra duodamos dovanai.

Štai keli antrašai konservatorijų:

- 1) N. Y. Conservatory of Music, 181 Lenox ave.
- 2) National Conservatory of Music of

America 45 W. 25th st.

3) N. Y. German Conservatory of Music 23 W. 42nd st.

4) N. Y. Institute of Music, 560 W. End ave.

5) U. S. School of Music (ir korespondencijomis mokina) 225, 5th ave. R. 628.

6) International College of Music, 313 E. 120 st.

7) Metropolitan College and Conservatory of Music, 212 Central Park S.

8) Mozart Conservatory of Music, 216 E. 58 st.

9) Manhattan College of Music, 40 W. 115 st.

Visos New York City.

10) Chicago Musical College, 202 Michigan Boulevard, Chicago, Ill.

Galybes ikvėpimas.

Par. Bolton Hall.

Zydų galinčius Samsonas atėjo prie Gazos vartų. Žiaurus barbarai nenorėjo jo įsileisti. Miesto vartai buvo labai sunkūs ir jų bėgūnai nuo amžių surudiję; jie buvo kietai įmuryti ir akmenis rėmus ir iš vidaus užrakinti. Ir tarė jis: „Daugelis jų buvo, kurie šiuos vartus įdėjo, bet aš tik vienas. Ar tat įgalėsiu aš juos išverst? Paskiaus pamįslijo: „Vienok, jei gi aš juos pakelėčiau, tai užsipelnyčiau nemirštamąją garbę; tačiau jie galės mane sutrėkšti!“ Jis vėl pažvelgė į jų masiviškus stulpus ir vėl dar susitarėjo, nes dar buvo neatėjusi stiprybė į jį.

Galiaus sušuko: „Ar gi aš pagaliu aš, nė su Kovotojas už Teisybę, ir numiręs turėčiau būti užmirštas!“ Ir su tais žodžiais jis užmiršo save, jo valion įžengė dieviško milžino stiprybė, ir jis įtikabinęs į sunkius vartus, pakrutino juos, iškėlė iš akmenis ir nunešęs nuo miesto sienų, pastatė ant kalno.

Zmogau, visuomet tikėk į save, jei tik teisingą darbą darai, o busi milžinas.

Vertė Vargomatīs.

Vietines žinios.

— New Yorke ir Brooklyne policija ap tiko slapstus spaustuves, kur buvo daromi ne tikri bilietėliai važinėjimui ant Interborough kompanijos ore iškelto gelekkelio. Suimta šešios ypatos ir rasta spaustuvėse 15.000 bilietėlių vertės 5 centų. Dirbėjai juos pardavinėjo po 2½ cento. Visi tie spekuliatoriai—zydai.

— Bedarbė užgavo ir teatrų homo žmones. Pasirodo, kad viename New Yorke yra apie 1500 įvairios rūšies aktorių netekusių duonos. Šiomis dienomis jie suorganizavo savo uniją ir nutarė prisidėti prie American Federation of Labor.— Vargas ir juos prispyrė vienyties. Bet profesionališkoms žmonėms net ir unija maža ką gelbės, kada šiame didmiestyje yra tokių žmonių per daug. Jiems geriausiai būtų pasiskleisti į provincijas ir mažuose miesteliuose populiarizuoti sceną.

— New Yorke pasimirė 60 metų senumo lenkas, užsitarnavęs Amerikos kariumenėje majoro rangą, Ed. Zalinakis, kurs savo laiką buvo pagarsėjęs, kaip kanuolių pagerintojas. Jis praktiškai išrado, kad nuo 1000 svarų bombas lengviau ir pigiau galima išmesti suspaustu oru (pneumatišku prietaisu), negu parako šuviu.

— Vienoje New Yorke pradinė mokyklų įvesta pardavinėjimas vaikams šiltų pusryčių už 3 centus. Duoda už 3c. šiekias porcijas; 1) makaronų, kakao ir duonos; 2) kakao, obolienės ir duoną; 3) mėsą ir duoną; 4) sriubą, duoną ir šelę; 5) ryžiai su grietine, kakao ir duoną. Tokie puaryčiai apsimoką save ir tadama juos įveit į visas mokyklas, kuriose net 18.000 vaikų ateina nedavalgę iš namų.

PERŽVALGA.

* * Lietuvių Socialistų Sąjungos susivimas atsibūsiąs Bostone, Mass. 28 29 ir 30 d. gegužės, 1909. Reikalingumas susivaziavimo nubalsuota 241 balsu prieš 201. Vietos gi skirta sekančiai: Bostonas (118b.), Chicago (91), Pittsburgas (26), Baltimorė (5). — Reikia tikėtis, kad šis susivaziavimas prašalins, kaip iš savo tarpo anarechiją, taip ir visus negeruosius santykius linkui visų kitų lietuviškų organizacijų, kurie paskutiniu metu iš draugų socialistų pusės buvo išsiveržę.

Maksim Gorkij.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

Vertė V. K. Račkauckas.

(Tąsa.)

Pas kalvio kaimynus buvo akla mergaitė Tania. Jevsiejus susidraugavo su ja, vedavo ja pasivaikščiotų po kaimą, atsargiai padėdavo jai nusileisti daubos krantais ir patylomis apie kaž-ką jai pasakodavo, bailiai savo vandeningas akis išplėtęs. Tą jį sutartį numatė ir kaimo gyventojai; tas jiems labai pritiko; bet vieną sykį aklosios mergaitės motina atėjo pas dėdę Petrą su skundu. Ji pranešė, kad Jevsiejus įgąsdinęs Tanią savo kalbomis, todėl mergaitė dabar negalinti pasilikti viena, vis verkianti, nemiegaujanti, per sapną besidaužanti, puldinėjanti ir rėkaujanti.

— Ką jis jai pripasakojo—sunku suprasti, tiek nežinau, kad ji vis mini apie biesus ir sako, kad dangus juodas, sklytetas, ir per skyles matosi ugnis, o toje ugnyje biesai šokinėja ir erzina žmones... Kas tai yra? Ar-gi galima tokius niekus pasakoti kukileliui?

— Eik šia!—pasišaukė dėdė Petras savo gimnaitį.

Ir kuomet Jevsiejus pamaži priėjo iš kampo, jis padėjęs jam ant galvos sunkią, kietą ranką, paklausė:

- Ar sakei tą!
- Sakiau.
- Kam?
- Nežinau . . .

Kalvis rankos nenuimdamas stumtelėjo vaiką galvą ir, žiūrėdamas jam į akis, rintai tarė:

- Ar gi dangus juodas?
- Jevsiejus patylomis atsakė:
- O kokas, jei jinai nemato . . .
- Kas?
- Tania . . .
- Je!—tarė kalvis ir, pamįslijęs, užklausė:—

Ar ugnis juoda? Kam tai pramanei?

- Vaikiukas tylėjo, akis nuleidęs.
- Na, sakyk . . . juk tavęs niekas nenuša!
- Kam tu jai šneki tokius niekus, a?
- Man jos gaila . . . — pašnabždomis atsakė Jevsiejus.

Kalvis palengvėlia atitrūnkė jį į šalį ir tarė: — Daugiau su ja nedirsk kalbėti, girdi? Niekuomet. Tu, tetute Praskovija, buk rami . . . Mėsą jį susidraugavimą pertrauksime.

— Kalis jam reikia išperti! — patarė aklosios motina.— Mergelė gyveno ramiai, niekam neklindydavo, o dabar pasitraukti nuo jos negalima . . .

Praskovijai išėjus, kalvis pasiėmė Jevsiejų už rankos, išsivedė jį į kiemą ir ten užklausė:

- Sakyk dabar — kam gąsdinai mergaitę?
- Dėdė kalbėjo patylomis, bet rusčiai. Jevsiejus pabugo ir ėmė greitai, led žodžius sugaudydamas, teisintis.

— Aš negąsdinau . . . ji vis skundžiasi . . . Aš, sako, tik juodai tematan . . . o tu — viską . . . Aš tad ir ėmiau jai pasakoti, kad visur juoda . . . kad ji neužvydėtų . . . aš visai jos negąsdinau . . .

Subliovė, įsaudamas save nuskriaustu. Dėdė Petras tyliai nusijuokė.

— Kvaili! Tu pagalvotumei — juk tik treji metai, kaip ji apjako . . . juk ne akla ji užgimė . . . nuo rauplių ji akla likosi. Tad ir atmena ji, kaip kas žiba . . . Koksai tu paikius!

— Aš ne kvailas . . . ji man įtikėjo! — atrėmė Jevsiejus, akis trindamas.

— Na, gerai. Tik tu su ja nebesidaužyk! Girdi?

- Nebesidaužysiu . . .
- Kad verki — tai nįkai! Te sau jie mįslija, buk aš tave išpėgė.

Kalvis stumtelėjo Jevsiejų per petį ir, šypsodamas, pridėjo:

- Žulikai mudu su tavimi . . .

Kuomet vaikėšas prisiglaudė galva prie jo šono.

ir užklausė drebančiu balsu:

- Už ką visi mane skriaudžia!
- Nežinau, našlaiti!—atsakė dėdė, pamįslijęs.

Ir prisiminimas skriaudų suteikė dabar berniukui kaž-kokį kartų malonumą; jame augo persitikrinimas, kad jis ne toks-pat, kaip visi, pertai jį ir skriaudžia visi. Jis matė, kad visi žmonės buvo piktai, jie nuvargo nuo pykčio, gyveno vieni kitus apgaulindami, mušėsi, skaudžiai skriaudė vieni kitus, kiekvienas stengėsi kitus vesti, o patsai savęs negalėjo suvaldyti, nesimatė žmogaus, kuris ko-nors nesibijotų, visas gyvenimas buvo pripildytas baimės ir ji skirstė žmones tarp savęs.—

Kaimas buvo ant kalnelio. Už upės tęsėsi pelkės. Vasarą, po dienos tvankai, nuo pelkių kildavo melsvai-dvokus rukas, o toli, iš-užu smulkaus miško, tekėjo piktas, raudonas mėnuo. Didelis, apvalus, žiurėjo per ruką, yt neaiški ir nelaimę velijanti akis; pelkė alsavo į kaimą supuvusiu kvapu, siuntė į žmones kuisių (odų) debesius, oras kentėjo, verkė nuo jų godaus krutėjimo ir liudno zirzėjimo, žmonės kasėsi iki kraujui, įniršę ir menki.

Jevsiejui matėsi, buk mėnulis graso jam visokias nelaimes ir baisenybes; jis bijojosi jo raudonaižebro veido ir, pamatęs jį užtekant už pelkių, jis slapstydavosi kur-nors, o naktį kankindavo jį sunkūs sapnai.

Naktimis po pelkes klajojo mėlynos drebančios ugnelės (klystžvakės); pasakota, buk tai bepastogės nusidėjęlių vėlės; žmonės atsiduokėdavo, gailėdavosi jų, bet vieni kitų nesigailėdavo.

Bet jie galėjo gyventi kitaip, išvieno ir linksmi,—Jevsiejus jau tą matė sykį.

Pas turtingą muziką Veretennikovą užsidegė naktį klijimas; vaikiukas išbėgė į daržą, užsilipo ant karklo ir nuo jo žiurėjo į gaisrą.

Jam pasirodė, buk padangiais raitosi kokis miklus kunas, su baises, duminiai—juodo paukščio ugniniu snapu ir daugybe sparnų. Prilenkęs raudoną blizgančią galvą prie žemės, paukštis godžiai drasko savo aštriais dantimis šiaudus, graužia medį, laizo jį simtais geltonų liežuvių. Jo duminis kunas, žaizdamas, sukiniėjasi po dangų, puldinėja ant kaimo, šliauzia triobų stogais ir vėl puikiai ir lengvai pasikelia augštin, neatitraukdamas nuo žemės degančios, raudonos galvos, purkščia, mėto kibirkščių pluoštus, rusčiai švilpja, gieda, atsiduokėja, vis plačiau prazioja savo baisy snapą, vis godžiau apvija medį raudonais liepsnos kaspalais.

Prieš ugnies veidą visi žmonės tapo žebri, juodi. Jie taškė tam ugnies nevidonui į burną vandenį, kaisiojo ilgas kartes, rovē iš dantų degančius pluoštus, mindė juos kojomis ir taip—gi kosėjo, prunkstė, čiaudėjo, duso karštuose dumuose. Šaukė, kaukė, liejo savo balsus į ugnies švilpimą ir klyksmą ir vis arčiau traukėsi prie jos, apsupdami jos raudoną galvą juodu gyvu rinkiu, tarytum norėjo užsmaugti ją. Kilpa pertrūkdavo tai šia, tai ten, žmonės vėl ją rīšo ir vis arčiau ir tampriau užtraukinėjo ją, ji smaugė ugnį; ji—gi daužėsi, šokinėjo augštin, jos kunas tino, puto, raitėsi, yt kirminas, yt gyvatė, bandanti pakelti nuo žemės žmonių sugautą galvą ir, nusilpnėjusi, įvarginta rusčiai puldinėjo ant kaimynišku klijimų, šliauzė daržais, tirpo, sudraskyta ir silpna.

— Sykiu! sykiu! — šaukė žmonės, vieni kitus drąsindami.

- Vandens! — skambėjo moterų balsai.

Moteris stovėjo lenciugu nuo gaisro iki upel, visos eilėje, svetimos ir giminės, draugės ir priešai, ir be paliovos ėjo jų rankomis viedrai su vandeniu.

- Greičiau, bobos! Mielosios—greitai!

Malonu ir linksmas buvo žiūrėti į tą gerą ir draugišką gyvenimą kovoje su ugnimi. Visi ragino vieni kitus ir gyrė už vikrumą, spēką, barėsi maloniai; šūkauta be piktumo; matėsi, kad prie ugnies visi pamatė vieni kitus gerais ir kiekvienas tapo malonus kitam. Kuomet—gi, ant galo, ugnis tapo nugalėta, visiems pasirodė linksmas. Dainavo dainas, juokėsi, gyrėsi vieni prieš kitus savo darbu, juokavo, senesniejio atvilko degtinės ir biskį išgėrė iš pavargimo, o jaunuomenė veik iki rytmečiui linksminosi ant gatvės ir viskas buvo gerai, yt kokiame sapne.

Jevsiejus negirdėjo nei vieno rustaus balsu, nepatėmijo susiraukusio veido, viso laika, kol degė, niekas neverkė nuo skausmo ir skriaudos, niekas nerėkė žvėrio rėksmu ir su žvėrišku įsiutimu, vedančiu prie galvažudystės . . .

- Ant rytojaus jis tarė dėdei Petriui:

- Kaip gerai buvo vakar . . .

— Je, našlaiti, gerai . . . Dar biskį — ugnis būtų nulažiūsi pusę kaimo.

- Aš—apie žmones!—paaškino berniukas.—

Apie tai, kaip jie iš vieno pasiėmė . . . štai, kad taip visados jie gyventų . . . kad visados degtų!

- Kalvis pamįslijų ir užklausė nusistebėjęs:

— Tad pagal tavę, reiškia,—kad visados būtų gaisrai?

Ir rusčiai dirstelėjęs į Jevsiejų tarė, pirštu pagrasinęs:

- Tu, galva, žiurėk, neišgalvok ko ant nelaimės. Matyk jį . . . gaisrai jam patinka . . .

II.

Kuomet Jevsiejus pabaigė mokslą, kalvis tarė: — Kur gi dabar tave priglausti? Čia tu niekam netinki. Ne taip, reikia miestan vežti. Šaukė žvaizuosiu dumplių pirktų ir tave nuvešiu našlaiti. (Toliaus bus.)

Delei panaikinimo sutarties su Rusija.

Politiškųjų išėvių apgynimui yra dabar usitvėrusi (iš priežasties Paurėno bylos) taip vadinamoji „Paurėno gynimui konferencija“, kuri drauge su Vakarinių Valstijų pirmeiviais pakėlė protestą jau nebevien prieš dabar persekiojamus Rusijos revoliucionierius, bet prieš visą susitarimą su Rusija 1893 metuose apie išdavinėjimą iš Amerikos kriminalistų, po kurių kategorija caro valdzia dabar lengvai patraukia kiekvieną revoliucionierių, ir Amerikos teismai visai nebegali atitikti, katras yra politiškas, o katras kriminalistas. Delei to dabar yra rengiamos senatui peticijos. Žemiau tų peticijų vieną kopiją ir mes atspauzdiname, patardami savo skaitytojus perrašyti ant popieros ir surinkus kiek galima parašų, pasiųsti šiuo adresu: Pouren Defence Conference, 99 Na-sau st., Room 719, New York. Kurie siųs į „Vien. Liet.“ redakciją, meldžiame įdėti užtektinai krasos ženkliu persiuntimui.

Galim š tą, angliškąjį peticijos tekstą iškirpti ir paklijavus lakštą p pieriaus jau rinkti parašus.

Petition

TO THE SENATE OF THE UNITED STATES:

The proceedings under the Extradition Treaty with Russia against Christian Rudowitz and Jan Janoff Pouren have amply demonstrated that this treaty endangers, if it does not entirely destroy, the safety of political refugees from the Czar's dominions.

Both these cases have revealed an embarrassing conflict of two standards of justice: Russian and American.

Contrary to the theory and practice of American jurisprudence, the accused were, in fact, compelled to furnish proof of their innocence.

Under the extradition law, no provision is made for bail; in consequence, Jan Janoff Pouren has been imprisoned for more a year, pending the decision of his case.

In extradition cases the issue of fact is not submitted to the verdict of a jury. It is decided by an inferior judicial official, sometimes a lay magistrate, who may not even be learned in the law.

Russia may base her demands upon documentary proof obtained in a preliminary examination, in which all safeguards of the rights of the accused are absent. The documentary proof submitted by the Russian government need not under the Russian laws be sworn to; such evidence would be incompetent in any criminal proceeding originating in our own territory.

The defense, on the other hand, must rely upon witnesses, who are compelled on cross-examination to answer questions that cannot honorably be answered, because to do so would mean to betray their comrades who are still within the reach of the Czar's police.

Thus the time-honored right of political asylum is reduced to a mockery.

In view of the foregoing, the undersigned petition the United States Senate to cause notice of termination of the Convention for the extradition of criminals, made in 1893, to be given to the Imperial Government of Russia.

Name	Street No.	City	State
(Vardas)	(Gatv. ir N)	(Miestas)	(Valstija)

tokią sutvarkytą ir praneštą ateinančiame susirinkime.

Muskegon, Mich.

Kad šitas miestas nėra taip apgyventas lietuvių, kaip kiti miestai, tai tas manau nėra svarbu visuomenei. Mes turime pripažinti tą svarbesniu, kad čion keletas lietuvių pasiryžo sutverti lietuvišką mokyklą, tokią, kuri mums neatbuti, tai yra reikalinga, butent: kad lietuviai ateiviai, turėtų liuosą kelią įstoti tokion mokyklon ir mokyties ne tik angliškos kalbos, bet ir visko, kas tik yra reikalingiausia nors pa viršutiniam palavinimui žmogaus smegenų.

Ant mano atsišaukimo („Viešas atsišaukimas į lietuvius ateivius“, kuris tilpo 2 nr. „V. L.“ šių metų), atsišaukė daugybė vientaučių, kurie visi atjaučia mokslo stoką ir trokšta lavinties. Pasirodo, kad mūsų lietuvių sąmonė jau kyla ir plečiasi supratimas mokslo svarbos, ypačingai kada atvyksta šion šalin, kurioje tik mokytiems gerai.

Tik man yra nemalonu atskaninti, kad tie trokštantieji mokslo lietuviai, iš kurių tikrai mes laukiame gausių vaisių ateityje, nevisi gal šiuo laiku atvykti mūsų mokyklon. Priežastis, kad mūsų geradarių, įsteigdamas šią mokyklą, suvis nesitikėjo, kad lietuviai taip parems jo darbą ir dėlto mokyklą įsteigė mažą, kaip ir pabandymui. Bet, kada visuomenė pasirodė prielanki šiam darbui, jis (geradaris) ir mes (mokiniai) stengiamies iš visų pajėgų suselpti tuos, kurie tikrai trokšta mokslo. Ir mes už keleto mėnesių, galėsime turėti vietos daugumai lietuvių norinčių mokyties, kurie galės čion atvykti ir naudoties apšvieta. Tik meldžiu turėti kantrybę, t. y. truputį palaukti. Nepažįstą lietuviškos kalbos, rašybos, taip gi aritmetikos (skaitliavimo), čionai atvykę pilnai galės išsilavinti, nes mes turime tam tikras lekcijas; nors mūsų mokykla vadinasi „žemdirbystės mokykla“, bet pirmiausiai mokinama visko pradinio, — žinoma tuos, kurie nemoka.

Mes norėdami, kad čion atvykę lietuviai galėtų tampa susirūti su visuomene, susitvėrėme iš savo burelio ir Tėv. Myl. Dr-tes, kuopa, taipgi yra ir „Literatūros kuopelė“, įdant mokiniai liuosą laiką nepraleistų veltui, bet stengtūsi apversti ant naudingų pasikalbė jimų, ant lavinimosi iškalbos ir rašymo rimtų straipsnių; žodžiu sakant: daugiau suselpti mūsų laikraščius, kurie šian dien nieko neturi, išskyrus polemikas. O, dėlto mūsų gerbiamieji leidejai laikraščių, gal prijauš mums ir siųs poviens egzempliorį savo laikraščių. Čia mes taip gi meldeame prisiegti savo laikraščius — tikėdami, kad išklauysite mūsų maldavimą.

Su tikra pagarba vardan visų
K. Seštokas,
Hight Agriculture School,
Muskegon, Mich.

Krasos dežutė

Ezeliai. Eilutes galima bus sunaudot. Bandykite lavinties, nes yra viltis, kad išsidirbsite. Tik daugiau imkite į atydą naują žmonijos gyvenimą, o ne tą kas kitų jau buvo apdainuota.

K. J. Virsnis. Tas tiesa kad vertėjų pasisavinimas svetimo rašto yra žemas darbas, kaip T-ta ir nurodote „F.“ bendradarbiui. Vienok, kadangi tas ne mūsų laikraštje tilpo ir vel T-ta aprašote feljetono formoje, todėl mes atspaudinti negalėsime. Gerai būtų, kad T-ta kaip ir savo laiškyje minite, parašytumėt tam tikrą straipsnį apie įėjusią pas mus madą apskritai savinties svetimus raštus ir nuduoti už savo darbą.

G. B. Raitelis. Raštų pluoštelį gavome. Da nespėjome peržiūrėti. Regis, kad galėsime kaip-ką sunaudoti. Už simpatiją — ačiū.

P. S. 1) Retorika yra tam tikras mokslas gražios iškalbos. 2) Galima yra pavadinti geru oratorium (kalbėtoju) ir tą, kuris nesilaiko retorikos, jeigu tik logiškai ir nuosekliai suriša faktus su tuo, apie ką šneka. 3) Jeigu oratorius kalba taktiškai, tai da nereikia, kad jis yra geras oratorius ir retorikas, nes taktika yra tikrai mokėjimas prisitaikinti prie klausytojų nuomonės, o nekonanauj jiems pasakymas.

Aš vienas iš visų. Negalima taloint. Menkas dalykas, jeigu vienas ką šneka ant TMD. kuopos.

L. F. d' M. R. Linkui draugijos nusidėjėlių mes sutiname su Tamstos išreikšta nuomone; bet straipsnelis vis gi turi pole mišką varną, — beto, dėlstraipsnio — perilgas. Todėl, gražiname, negaledami suvartot. Prašome, kad ir apie tą patį — rašyti trumpus straipsnelius.

Nauji raštai.

Pakagontasa, Indijonų Karalaitė. Istoriska apysaka iš pirmųjų laikų Amerikos apgyvendimo. Išleido F. Milšaucas, So. Boston, Mass. 1908. Pustl. 62. Kaina 15c.

Atsiuntė leidejas.
Darbininkų Žodis, laukų darbininkų laikraštis, N 2. 1909 m. Sausis. Kaina 2 kap. Pustl. 8.

Lietuvių Tauta. Mokslo Draugijos raštai. Kn. I, Dalis 2. (su 89 paveikslėliais). Vilniuje. 1908. Pustl. 162 — 312 incl.

Lietuvių Mokslo Draugijos Įstatai. Vilnius. Pustl. 12.

Šis-tas.

Pereituose metuos (1908) Rusijoje pastelinuota 70.000 naujų kamerų kaliniams. Su rinktos žinios parodo, kad Maskolijoje kasmetas labai dauginasi kaliniai. Ir taip: 1903 m. buvo 92,005; 1904 m.

96.720; 1905 m. 98.184; 1906 m. 111.403. 1907 m. 128.500. 1908 m. iki balandžiui buvo jau 169.579.

Rodos jau gana daug yra Maskolijoje kalinių, bet caro valdzia jais nepasiganedina — ji savo kruvinais nagais da nori dasiekt ir Amerkoje esančius, kaip va Joną Paurėną, kuris sėdi New Yorko Tombse jau antri metai.
J. A. Stankus.

Mūsų žingunė.

J. V. Lusk. — „Vidurnakčio mąstymai“. *Sliburis* — „Elgeta“, „Marškiniai“. *Ezelis* — „Laisva Jura“. *K. J. Virsnis* — „Raštininkų Sėpimo Fondas“. *P. J. Mackevičius* — „Mano tėvynei“, „Vis vargas“, „Spaudžia širdį“. *G. B. Raitelis* — „Ant skėstančio laivo“, „Ilgėjimas“, „Graži tu man“, „Gamtos prieglobstyje“, „Ko diudi nuslankęs žemai“, „Upeliukas“, „Is praetities atsiminimų“. *V. K. Račkauskas* — „Ašarų pakalnė“. *Vincius* — „Mūsų knygos.“

MŪSŲ SKAITYTOJAMS.

Visiems seniau ir dabar naujai užsimokėjusiems už „Vien. Liet.“ išsiuntinėjome dovanai gražų priedą — „Vilniaus Kalendorius“. Daugelis jau dėkavoja už dovaną ir prišiuočia naujus skaitytojus, kad tik gautų dovaną. Šiuomi pranešame, kad labai mažai beliko kalendorių; todėl kurie iš skolinųjų skaitytojų norite jį gauti, pasiskubinkite nevilkinamai atsieisti už laikraštį ir gauti dovanėlę.

„Vien. Liet.“ išleistuvė.

Apgarsinimai.

Išejo iš po spaudos J. Gabrio Skaitymo knyga mažiems ir dideliems.

Joje telpa išrinktieji raštai mūsų raštininkų su jų biografijomis ir paveikslais. Tai yra didelė chrestomatija (804+IV pusl.) sutaisyta sulig Vakarų Europos mokyklų pavyzdžių. Knygynams didelės nuosimtis. Kaina tik 95 kap. Užsisakant reikia pinigų drauge siųst. Užsisakyti šiuo adresu:
Tilžė, Jagomasto spaustuė
Hohe strasse 78.

Tik ką apleido spaudą

PILYPŲ LANGMANO
DARBININKIŠKA DRAMA
Baltrus Turazeris.
Teatrų mylėtojams, darbininkų kuopelėms, knygynams ypatin-gai patariame ją įsigyti. Skaityti smagi, lošti lengva, gilaus ir grandingo turinio. Pustl. 81.
Kaina tik 20 c.

TAIP GI IŠEJO NAUJA KNYGUTĖ
J. Šiuburio paveikslėlis

Emigracija.

Pustl. 47. Kaina 15 c.
Užsisakymus siųsti:
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Vientaučių atydiai.

Šiuomi pranešu, kad žemiau pasirašęs apėmiau agenturą plačiai žinomos ir teisingos apsegerėjimo kompanijos — Continental Casualty Co., kuri už mažą mokesčį apdrūdzia žmones nuo ligos, mirties ir visokių nelaimių su nedėline pašalpa ir posmertine premija. Meldžiu vientaučius visuomet prie manęs kreipties šiuomi adresu:
P. Briedis,
25 W. 42-nd str.
New York City.

Sugaukit vagį.

25 d. vasario Petras Danielius pasiėmė svetimą banko knygutę, atsiėmė kito pinigų \$100.00 ir išdumė. Jisai paėina iš Sedavos, p. Panevežio pav., Kauno gub. Turi apie 20 metų senumo, viduti nio ugio, juodbruvis, išžiuri ant linksmo vaikinio. Kas man praneš, kur jisai randasi, gaus gausų atlyginimą.
Stasys Pranokus
107 Locust str.
Waterbury, Conn.

Populiariškos lekcijos.

Brooklyn, N. Y. 19 L.S.S. kuopa surengė silę populiariškų prelekcijų, kurių viena tuojaus ir bus skaityta drg. V. K. Račkauskas, 20 kovo, ant tamos „Ekonomiškos politikos pagrindis“. Paskaitymai bus Liet. Taut. Nams, prasidės nuo 8 valandų vakare. Šiuomi visuomenę širdingai užkvičiame.

RENGEJAI.

Reikalingas kriaučius siuti knypkios ir užbaigti vyriškus kotus.
Solomon Scott & Co.
580 Broadway New York.

**Nauja daktariška knyga
Daktaras kišeniuje.**

Su paveikslais, naudingais patarymais ir daugybe receptų nuo visokių ligų, gražiai apdaryta, su auksnėmis litaroms ant apdaro, parsiduoda po 1 dol. Tą knygą gali gauti dovana užsirašydamas sau arba savo draugui „Vienybę Lietuvnišką“ ant viso meto ir prisiejdamas prenumeratą 2 dol. Jeigu apie knygą nori daugiau žinoti, prašyk katalogo. Pini-gus siųsk ant šito adreso:
M. Paltanavičia
15 Millbury st.
Worcester, Mass.
Bizniavas namas, 182 Grand st. Brooklyn, N. Y., daili budavonė, medinių rėmų, o plytoms išmuryta. Lotas turi 22 X 100 pedų. Lengvos išlygos. Dasižinkite pas' savininką pačiame name.

UŽBADEJĘS SKILVIS.

Vėliausios žinios nuo radikalisko tardymo praneša, kad reumatizmas yra pasekme rugimo maisto žarnose ir kad gydymas turi buti kreipjamas linkui apsaugojimo nuo tokio rugimo. Šitai gali buti atsiekta tikta sustiprinant gromuliojimo organus, idant jie lengvai galėtų sugromulioti maistą. Geriausias budas sustiprinimui jų yra vartojant Trinerio

Amerikoniską Elikisyrą Karčiojo Vyno. Jis padilgins silpną ir suingusį tialą į energiską veikimą ir neduos maistui rugti. Viduriai veiks kaip reikis ir neduos rinktis reumatizmo nuodams kune. Tą patį galima pasakyti apie kitas ligas, kur svarbiausias apsiereikimas yra: menkas noras valgyti, kliautis prieš valgį ar po valgiui, surugimas vidurių, išputimas, širdziapykis, užkietėjimas vidurių ar neaiškumas veido. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 618--622 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00.
Valių Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundų su paveikslais (apdaryta)..... 95 c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani ariela, pelius, porteriai, visoki vynai ir kvėpanti cigara.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

No. 1005. — Gvarantuota per W. F. Severa Co. sulyg įstatymais apie Maistą ir Vaistą, nuo 30 d. Berzelio, 1906 m.

NECZYSTAS KRAUJAS
Nečystas kraujas padaro skniaudą visiems organams kuno, visur kur tik daėins; nuo tokio sugadyto kraujo apsiereiskia smogeliai ant viso kuno. Jeigu kraujas yra silpnas ir nečystas, tai reiškia, kad tau tikrai jau laikas pradėti imt

SEVERO KRAUJACZYSTINI
reguliariškai. Jisai gerai daro tokiam atsitikime. Jisai yra tikru veikėju kraujo. Padaro kraują raudonnu, o toks geras kraujas duoda gyvastį ir gabumą kožnam muskulni; kožnam nervui ir visam kunui. Jisai yra tikrai tuom, ko tau neatbutinai reikalinga pavasario laike. Kaina \$1.00.

Gali gauti kožnoj aptiekoj. Inmk tik severo vaistus.

Ne imk į jų vietą kitus vaistus.

Po Kai-kuriu Ligu
kada žmogus išlieto grįžta į sveikatą, ir pacientas ne taip sparčiai atgauna savo pralaimėtas spēkas, taipgi kartais jeigu nemala viduriai ir žmogus buna suliesęs, arba abelnai jeigu reikalauji ko tokio, kas pagelbėtų organizmui atlikti savo darbą, tai —

Severos Gyvasties Balsama
velkiai duos palengvinimą ir perkeis visą stovį, padėdamas atsigausti ir sugrįžti į normališkas spēkas. Tų vaistų pasekmės yra ant ilgo — ne trumpam laikui. Yra tai vaistai, kurie verti niekuomet neužmiršti, jeigu jaučiasi chroniškas kune užsistovėjimas. Kaina 75 centai.

Visur mylimas yra vaistas
ant persišaldymo, kosulio, ant kaklo ligų ir visokių ligų plaučių, labai prasiplatinusiu pavasario laike, yra vaistu, kurį galima imti su gera vilčia, tai yra

Severo Plaucziu Balsama
Jo veiklumas yra kuogeriausias, tikriausias ir skriausias. Tas vaistas negali parnešti jokios skriaudos organizmui, ir kožnas iš jųšėimynos, pradėdamas nuo kudykio o pabaigęs ant senuko, gali imti tą vaistą. Kožnam iš jų patiks kuogeriausiai, duodamas jiems sveikatą ir stiprumą. Kaina 25c. ir 50c.

DAKTARIŠKAS PATARNAVIMAS UŽ DYKĄ.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Knygu Kataliogas.

Adomas Micekėvėčia (1798-1887). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parasė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c. Ar socialistas gali būti katalikas? So-

Mythal, pasakos ir legendos žemaitė. Surinkti ir išleisti per D. R. Edm. Vokkenstedtą, vyresnįjį senoviskų kalbų mokytoją prie Nikolajaus gimnazijos Liepojuje (Kursė). Yra tai akviliausios ir juokingiausios senoviskos pasakos apie visokius stebuklus ir prajonus, apie darbus gerų ir pikty dvasių, apie Laumes, Laimės, Raganas, Vilkolokus ir tt.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA. PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS. 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y. 224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

PINIGŲ SIUNTIMAS. Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. ŠIFKORTES. Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų.

Albertas G. Grobleuskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

J. J. Paukštis ir K. Brazys, 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

MONUS Knyga, aprašanti kaip padaryti 63 monus be aparato ir į paprastą mokslą. Prekė 50c. Pinigus siųsti Money Or JONAS ILGAUDAS 3312 S. Halsted St., Chicago.

Išejo iš po spaudos VILNIAUS KALENDORIUS 1909.

Vincas Kudirka, jo gyvenimas ir veikimas (su paveikslu). St. Š. — Mūsų atstovai dnuoje (su paveikslais). A-a — Oro stebuklai. Br. Lievis iš N. A. Rubakino.

SKAITYK O ZINOSI VISKA. Jaga neturi mano katalogą rašyk šėdien o apturai geresnių armonikų, skripkių, dardėčių, trubių, koncertinių ir daugybę kitokių muzikinių instrumentų.

VIENYBES LIETUVNIKŪ, AGENTAI. W. Surpalius, Alden, Pa. Baltimore, Md. J. Luis, 521 W. Baltimore st. P. Glaveckas 635 W. Lombard st. Brooklyn, N. Y.

E. Fromas, 78 Grand St. T. Jarmala, 217 Berry St. Cambridgeport, Mass. S. Griz, 541 Main St. P. Bartkevičius, 719 Main St. Chicago, Ill.

Elisabeth, N. J. Dom. Boezkus, 211 1-st St. E. St. Louis, Ill. K. J. Baranaukas 452 Collinsville ave Easton, Pa.

Lietuvių Moterų Progresyvisko Susivienijimo Komiteto Adresai: Sekretore:—K. A. Gilbaitienė, 1514 Ross ave., Scranton, Pa.

NAUJAS KATALOGAS kokie nebuvo lietuviškoj kalboj, bus kožnam prisistat ant pareikalavimo kuris prisistat 10 c. markoms. Tame kataloge teipa aprašymai, apie Elektriskų Krutantių paveikslų mašiną, magiškas lampus, štukas, visokių gamtinių knygas ir tt.

Dr. A. Zajackowski Buvejis viršainikas ligonbučio po vardu „Jezaus Kudikių“, Varšavoje. 103 S. 2-nd Brooklyn, N.Y. ir Berry st., Valandos: nuo 9-10 ryte, 1-2 po piet., 6-8 vak.

J. ir K. Broliai Abraščiai, Visiems žinomi Jan 22 metal bismū. Laiko puikų Salting visokių gėrimų, kaip tai, skanus Alus gardi Arleka vi sokis Vynas ir kvepeni Cigarai.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI. Skanus alus, gardi arleka, olin, visokis vynas, kvepeni cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl maitingų ir reselių. Nepamirškite ties stambesniausios vietos, o baltai užkandžiai. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Paliel Wythe Ave.

